

Két ajándékfüzet: „A vetőmagcsávázó szerek“. — „Rovarirtó hasznos madaraink“.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P., Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam, 41. szám.

Vasárnap, október 7.

A magyar önérzet hete.

Ugy látszik még sem tudott a sir mélyébe lökni bennünket a trianoni rontás: tiz szörnyü esztendő retentő kábulata után ismét visszatér a magyarság öntudata s ismét fellobog benne az önérzet lángja. Ez a láng pedig nem a mellünket-döngetés, az üres és hetyke kevélykedés lángja, hanem a dagályos képzelmekek és álmodozások súlytalan világából a gyakorlatiasság munkás hétköznapijaira ébredt magyarság elszánt élniakarásának lobogása.

Trianonnak kellett eljönnie, hogy megértsük az élet nagy igazságát: hogy ünnepi szónoklatokkal és melldöngető rátartisággal nem lehet naggyá tenni a hazát. Szörnyü kijózanodás volt ez, de most már nem vagyunk többé patópálok, most már valamennyien tudjuk, hogy az élet nem a mult dicsőségein való meddő merengés, nem vége-hossza nélküli ünnepélyeskedés, hanem komoly és elkeseredett verseny, amelyben a lemaradás: lassu elsorvadás, biztos halál. Az

A magyar honvédség főparancsnoka a német hadgyakorlatokon.

A német hadsereg hadgyakorlatai Hindenburg tábornagy jelenlétében a közelmúltban zajlottak le Sziléziában. A hadgyakorlatokon résztvett Jánky Kocsárd tábornok, a magyar honvédség főparancsnoka is. Képünkön a polgári ruhás alak; Groener német hadügyminiszter, jobbra tőle Jánky tábornok áll.

élet: a mindennap szükséges falat kenyér, amelyet ha sikerül megszerezni, gyarapodik, fejlődik a test szövete, egészségesen kering a vér és tettekre feszül a lélek. Ezt a kenyeret azonban kemény munkával lehet csak megszerezni, tudja ezt jól a magyar gazda, aki hajnalpirkadástól napszálltáig verejtékeznek, hogy asztalára kerülhessen a kenyér, amelyért mindennap elrebegi fohászát a Teremtőhöz. Az élet törvénye azonban azt is megparancsolja, hogy a népek nagy és elkeseredett versenyében megvédjük a magunk érdekeit s hogy idegent ne etessünk addig, amíg nem gondoskodtunk a magunk házatájának kenyérére.

A magyarság eddig — sajnos — nem szivlelte meg ezt a nagy kötelességet. Köröskörül ellenséges népek fojtogatnak s mi mégis milliárdokkal tömjük, hizlaljuk őket. Szakadatlan folyamban öntjük a pénzünket idegenbe, idegen holmiért, mert valami végzetes átok elhiteti, hogy ami idegen, az jobb, mint a magyar. S jön, árad az országba az idegen portéka, a magyar gyárak pedig kihült kéményekkel nézik ezt a gazdasági öngyilkosságot, a magyar munkás és iparos pedig éheznek, mert nincs munkája. Pedig a magyar ipar bármelyik idegennel felveszi s diadalmasan állja a versenyt, de mert magyar, nem becsülik meg. Azt hisszük, hogy az üveg csak akkor jó, ha cseh gyárból kerül ki, a selyem csak akkor finom, ha Párisban szőtték. Ez pedig nem igaz s mi mégis milliárdokat adunk csehnek, franciának, pedig azok minden pengőnkől egy-egy puszkagolyót öntenek, amelyet reánk fognak kilóni.

A magyarság azonban most már feleszmélt arra az igazságra, hogy ellenségeinket gazdagítani annyi, mint önmagunkat koldusbotra juttatni s az ujjáéledt magyar önérték kiadta a jelszót: Magyar, segítsd a magyar ipart! Becsüld meg a magyar kéz munkáját, a magyar verejtékezés eredményét, lökd vissza az idegen portékát, ne tömd ellenségeid zsebet a pénzeddel!

Magyar Hétre készül az ország! A magyar ipar, a magyar papiros, a magyar szövet, a magyar gép áll a magyarság elé s csak annyit kér: Ismerj meg, lásd meg, hogy nem vagyok alábbvaló, mint az idegen portéka. Állj mellém, mert ezzel munkát és kenyeret adsz a vérednek, megszünteted a magyar éhséget, a magyar szegénységet, a magyar nyomort.

Vajjon igazán magyar-e az, aki nem szivlelné meg ezeket a szavakat? Gondoljátok el, hogy ha hirtelen megállana az a folyam, amely a mi pénzünket hömpölyögteti idegenbe, — mennyi kihült gyárkéményben lobogna fel ismét a munka tüze s mennyi elnémult műhelybe térne vissza a dolgos élet vidám zaja. Zugva zakatolnának a gépek, dalolna a kalapács, gomolygó füst szállna fel a kéményekből, nem lenne munkátlan kéz, éhező száj ebben az országban. Az élet vig dala harsogna minden gyárban és műhelyben, ugyanaz a dal, amely oly édes vidámsággal száll fel az ekeszarv mellől. Magyar dal: a mi szívünket gyönyörködtető, serény munka boldogító himnusza.

A Magyar Hét próbája lesz annak, hogy az önértetére ébredt magyarság megértette-e az élet nagy törvényét és annak engedelmességgel, megteremti-e azt a boldog, gazdag és nagy Magyarországot, amelyet apáinktól örökölt gazdagságában és nagyságában kell hátrahagynunk fiainknak, ha csak azt nem akarjuk, hogy átkozott legyen a mai nemzedék neve...

A gazdák kívánságai a takarmányhiánnyal kapcsolatban.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tanácsa szeptember hó 28-án Somssich László gróf elnök vezetése mellett értekezletet tartott, mely a takarmányhiány által előállott helyzettel foglalkozott. Az értekezleten az a felfogás alakult ki, hogy bár a kormány által eddig foganatosított intézkedések igen jelentősek és nagy hasznára lesznek a mezőgazdaságnak a mai nehéz időben, azonban még további rendelkezések szükségesek. Ehhez képest az OMGE tanácsa úgy határozott, hogy több javaslatot terjeszt a kormány elé megvalósítás céljából. A javaslatok a következők:

Elsősorban szükséges az *abraktakarmányok vasuti szállítási díjtételeinek csökkentése*, mert ezek súlyos terhet jelentenek különösen most, amidőn egyrészt fokozott mennyiségben kell abrakfélleket etetni, másrészt tuldrága áruk amúgy is elviselhetetlen terhet ró a gazdákra.

A nagy tömegekben rendelkezésre álló szalma- és pelyvafélleket abraktakarmánnyal kell kiegészíteni és cukorgyári melléktermékekkel (répaszelet, melasz) ízletesebbé tenni. Ezért nagyon fontos a *száritott répaszelet és a melasz szállításának megkönnyítése is*.

A takarmányhiány ellensúlyozása szempontjából a póttakarmányok közül a legnagyobb jelentősége a *melasznak* van, mert ennek segítségével igen nagy készleteket lehet a szalmaféllekből jól hasznosítani. A melasz széleskörű felhasználását azonban megnehezíti egyrészt tulnagya ára, másrészt a kis tételekben való beszerezhetőségének nehézsége. Ezért javaslatot fog tenni az egyesület a kormánynak, hogy a *melasz olcsóbbá tétele és a kisebb gazdaságokba való eljuttatása érdekében pénzügyi áldozatoktól vissza nem riadó akciót kezdjen*.

A *szalmaféllekre* fokozott takarmányozási hasznosítását nagyon elősegítené azok gőzölése, vagy feltárása, aminek szélesebbkörű felkarolását azonban akadályozza, hogy ezidőszertint ezek a *gőzölőberendezések* megfelelő számban nem állanak rendelkezésre. Ezért a gazdaközönséghez felhívást intéz az egyesület az ezirányú szükséglet tisztázása érdekében és amennyiben az érdeklődés megokolttá teszi, a *kormánytól előterjesztést tesz a szalmafeltáró (gőzölő) berendezések feldollításának megkönnyítése érdekében*.

Az ötszázalékos kamatu *hizlaló-hitelre* vonatkozóan kívánatos, hogy ez a gazdasági élet igényeinek megfelelő feltételek mellett mielőbb kiosztásra kerüljön. Ha a szükséglet a megállapított keret túlkicsiny voltát igazolná, a *kormány ne zárkózzék el ennek az értékes akciójának további kiépítésétől*.

Mivel az alföldi gazdaságok nagyrésze a beállítani való marhaanyagot a Dunántul távoli részein kénytelen beszerezni, több dunántuli sertéshizláló gazdaság pedig az alföldi és keleti vidékek nagy távolságairól szállítja a hizlálásra való süldőket, szükséges a száz kilométernél messzebből szállított *hizlálásra szánt jószág részére vasuti szállítási kedvezmény nyújtása*.

Elhatározta az egyesületi tanács, hogy az *állatforgalmi adó eltörlése, vagy legalább is egyfázisúvá tétele* érdekében újabb mozgalmat indít, mert a takarmányhiány és a drágaság fokozott állatcsere fog kényszerű módon előidézni, amely a gazdasági életben amúgy is tulnagya számban előforduló állatforgalmat még növeli és így az állatforgalmi adó terhét fokozza. Ez a nagy teher, valamint az *állatforgalmi adó beszedésével járó és különösen a vidéki vásárokon tapasztalható kellemetlenségek nagy mértékben hozzájárulnak az állattenyésztési és hizlálási kedv csökkentéséhez*, holott a mai viszonyok között kétszeres erővel ki kell küszöbölni minden olyan tényezőt, amely egyrészt az állattenyésztési kedv csökkentésére, másrészt a termelési költségek növelésére és versenyképességünk aláadására alkalmas.

Újból megürgeti az OMGE a fővárosnál a *vásári és vágási illetékek és költségek csökkentését*, a vidékről Budapestre behozott vágott állatoknál a *vásári és vágóhídi díjak felszámításának törlését* és a *husfogyasztási adó megszüntetését*, valamint a takarmányfélleknél az *újabb szedett városi kövezeti vámok alól való mentesítését*.

Az OMGE tanácsa úgy döntött, hogy mindezekben a kérdésekben úgy az érdekeltektől szakminiszterekhez, valamint a pénzügyi és közgazdasági miniszterekhez megokolt előterjesztéseket intéz.

Műkedvelőknek

színelőadásra, szüreti mulatságra, felvonulásokra, farsangi mulatságokra korhű jelmezeket ajánlok. **Rácz Dezső**, jelmezkölcsönző Budapest, VII., Wesselényi-u. 2. VII., Izabella-u. 27/a. Tel.: József. 445-33

„A hitelkamat leszállítását el fogom érni!”

**mondotta Schandl Károly dr. a szentesi
és békésgyulai hitelszövetkezeti
értekezleten.**

A hitelszövetkezeti tőkék fokozása érdekében indított országos jellegű propagandamozgalomnak kiemelkedő eseménye volt a csongrádvármegyei szövetkezeti értekezlet, amelyet a vármegye politikai, gazdasági és szövetkezeti kiválóságainak, valamint a megyei gazdatársadalom és szövetkezetek számos tagjának jelenlétében az elmúlt héten, szerdán tartottak meg *Szentesen* a vármegyeháza dísztermében.

Az értekezleten *Cicatricisz Lajos* felsőházi tag elnökölt s azon megjelent *Schandl Károly dr.* ny. földművelésügyi államtitkár, az OKH alelnök-vezérigazgatója, *Farkas Béla dr.* Csongrádvármegye főispánja, *Csergő Károly* alispán, *Pogány Frigyes*, *Szeder Ferenc* és *Greskovits József* országgyűlési képviselők, *Steuer György* nyug. államtitkár, kormánybiztos, *Tóth István* csongrádi és *Négyesi Imre* szentesi polgármesterek. Az OKH részéről ott voltak *Mikó Gábor dr.* ügyvezető igazgató, *Borsody Sándor* és *Both Dezső* igazgatók és *Wanke Gusztáv* elnöki osztályfőnök.

Cicatricisz Lajos elnöki megnyitója után *Schandl Károly dr.* tartott nagyhatású előadást a *tőkegyűjtő akció céljáról és jelentőségéről.*

— Hogy a nagy gazdasági világversenyben — ugymond — megálljuk a helyünket, ahhoz elsősorban az kell, hogy *nyugodt és olcsó hitel álljon rendelkezésre.* Csak a tiszta szövetkezeti alapra való helyezkedés teszi lehetővé, hogy a magyar mezőgazdaság ne maradjon alul az egész világon dúló gabonaháboruban. Meg kell értetni az ország gazdatársadalmával, hogy *ha az 1.200.000 kiscgazda egyenként csak egy hitelszövetkezeti üzletrészt jegyez, azt is méltányos és kedvező részletekben, úgy ötven millió pengővel erősödik meg a szövetkezetek üzletrésztőkéje és ezáltal az a termelési osztály, amelynek boldogulásától végső eredményben a kereskedői és ipari társadalom jóléte is függ.*

— A hitelszövetkezetek már eddig is tanubizonyságát adták életerejüknek és fejlődésüknek. A számadatok mindennél világosabban szólnak. Csongrád vármegyében, ahol mindig megértéssel és támogatással találkozott a szövetkezeti eszme, 1914-ben a kilenc megalakult szövetkezet befizetett üzletrésztőkéje átszámítva 338.032 pengőt tett ki. Ez a tőke 1922-ben 306 pengőre olvadt le, majd a gazdasági élet helyreállításának kezdetén, 1927-ben 272.400 pengőre emelkedett. Csongrád vármegyében jelenleg *tizenhárom életerős szövetkezet működik,* amelynek üzletrésztőkéje 286.500 pengő, betéti állománya pedig 770.000 pengő, amely a tavalyi állományhoz képest több, mint 100.000 pengős emelkedést mutat.

— De még ilyen kedvező viszonyok között sem tud a gazdatársadalom tiz százalékos kamattal boldogulni s nekem elhatározott szándékom, hogy *fokozott tőkegyűjtéssel és a központ, valamint a vidéki hitelszövetkezetek adminisztrációjának legszigorúbb takarékoságával a kamat leszállítását el fogom érni.*

A zajos tapssal és nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után *Farkas Béla* főispán emelkedett szólásra. A maga részéről a legteljesebb mértékben csatlakozik a kibontott zászló alá, mert *az a gazdasági politika, amelyet Schandl Károly követ, a legrealisabb szociálpolitika.* *Pogány Frigyes* országgyűlési képviselő beszédjében az olasz példára hivatkozott és rámutatott arra, hogy az olasz agrártársadalom helyzetének javulása az olasz szövetkezésnek tulajdonítható. *Szeder Ferenc János* országgyűlési képviselő a szövetkezeti értékesítés fontosságát hangsúlyozta és rávilágított arra, hogy ezen a ponton érte a magyar gazdát a legérzékenyebben az uzsora és spekuláció támadása. A hitelszövetkezeti tőkék gyarapodása itt is megerősödését jelenti a gazdatársadalom frontjának és ezt a kérdést gyökerében oldaná meg. *Négyesi Imre* szentesi polgármester, *Miskolczy Jenő dr.* Szentes város plébánosa, majd *Böszörményi Jenő* evangélikus lelkész és *Orosz Mihály* jegyző lelkész beszéd után *Jászay Bálint* a kiscgazdák nevében, *Lázár Dezső* kormányfőtanácsos pedig a gazdakamara nevében ígérték meg a mozgalomhoz való csatlakozásukat.

Ezután *Vékes Bertalan*, a szegedi hitelszövetkezet ügyvezető elnöke határozati javaslatot nyújtott be, amelynek értelmében *felhívja a megye területén lakó összes kis-, közép- és*

A

Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

nagybirtokosokat, városokat és közhatóságokat, hogy a hitelszövetkezeteket üzletrészek jegyzése és a betétek elhelyezése által teljes erővel támogassák. A határozati javaslatot az értekezlet egyhangú lelkesedéssel tette magáévá. Az értekezlet után közebed volt a *Petőfi-szálloda* nagytermében, amelyen számos felkösztöntő hangzott el.

A szentesi értekezlet lezajlása után *Schandl Károly dr. Gyulára* utazott, ahol ugyancsak megbeszélést tartottak a hitelszövetkezeti tőkék gyarapítása ügyében.

A gyulai értekezlet.

Az értekezleten *Beliczey Géza* felsőházi tag elnökölt. *Schandl Károly* itt is nagyszabású előadást tartott a tőkegyűjtő akcióról és céljáról. Azután ismertette a békésmegyei hitelszövetkezetek helyzetét, rámutatott arra az egészséges fejlődésre, melyet a hitelszövetkezet Békésmegyében elért, végül utalt a földmunkásszövetkezetek nagy jelentőségére, mellyel a csongrád- és békésmegyei kubikusok helyzetének javítását előidézte.

Ezután *Deimel Sándor* alispán nagy lelkesedés közepette bejelentette, hogy a *vármegye törvényhatósági bizottsága üzletrésztőkéjével és a vármegyei betétek elhelyezésével kívánja támogatni az akciót.*

Bartha György határozati javaslatot nyújtott be, mely felhívja a megye területén lakó összes kis-, közép- és nagybirtokosokat, városokat és közhatóságokat, hogy a *hitelszövetkezetek üzletrészek jegyzése és betétek elhelyezése által teljes erővel támogassák.* A határozati javaslatot az értekezlet egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Az országos leventeverse- ny programja.

Széles körben a legnagyobb érdeklődés kíséri a *leventék első országos versenyét* s főleg azt a *sportünnepélyt*, amelyet október 7-én, délelőtt 9 órai kezdettel rendez az *Országos Testnevelési Tanács* a társadalmi sportszövetségek rendező gárdájával karöltve.

A sportünnepélyen, amelyen a kormányzó ur őfőméltósága megjelenését kilátásba helyezte, a királyi hercegek, a magyar kormány, a főpapok, a főrendiház és képviselőház tagjai, a m. kir. honv. tisztikara, a külföldi képviselők, az összes vármegyék és a legtöbb járás képviseltetni fogja magát.

Az ünnepély gazdag műsorából különösen azokat a tömegversenyszámokat emeljük ki, amelyeket még Budapesten nem látott a nagyközönség. Ilyenek a *tömegstaféták*, még pedig futó, kuszó, súlydobó, stb. staféták. A hatszáz fővel végrehajtott szabadgyakorlatokat hatalmas katonazenekar kísérete mellett hajtják végre a budapesti leventék. Színes képet fog nyújtani az összes vármegyék és törvényhatósági városok levente csapatainak felvonulása a vármegyei címeres táblák alatt; valamint a kerékpáros és vegyes staféta versenyzők felvonulása.

Minden jel arra mutat, hogy a főváros közönsége azzal a meleg szeretettel fogja felkarolni a leventék első nagy versenyét, amelyet ez a nemes intézmény valóban megérdemel.

Kép a floridai tornádó pusztításáról.

Hírt adtunk róla, hogy Floridában (Amerika) borzalmas orkán pusztított. Képünk a vihar elvonulása után készült és tengervízzel elárasztott utat, összeomlott távirópóznákat, szétrombolt házakat és összetördelt fákat ábrázol.

A tamási kiállítás eredményei

Szeptember hó 8-tól 11-ig terjedő időben rendezte meg a Faluszövetség a tamási járás mezőgazdasági, ipari és kulturális kiállítását, amelynek eredményeit szeptember hó 11-én, a kaszinó nagytermében hirdette ki Nagy Sándor, a szövetség igazgatója.

A kiállítás az első volt a tamási járásban és feledhetetlen emlékként fogja megőrizni mindenki, aki azon résztvett és meggyőződött róla, hogy az egyszerű, elhanyagolt, kicsiny falvakban mennyi kincs van elrejtve. A kiállítás valamennyi osztálya azt igazolta, hogy a rendezők a legnagyobb szeretettel és a legteljesebb igyekezettel végezték munkájukat és a vidéki kiállítások sorában a tamási járás kiállítása megütötte a kellő mértéket.

A kiállítás ügyét Dencz Ákos dr. valósította meg és munkájában teljes megértéssel támogatta a járás főszolgabírája: Szabó Elemér dr. Felhívásuk alapján indult meg a községekben a szervezőmunka, amely munkában résztvettek a falvak papjai, jegyzői, tanítói és minden polgára. Keresve keresték az értékes tárgyakat és beszélték rá a lakosságot, hogy minél többen vegyenek részt a kiállításon. Sokan kételkedtek a sikerben és aggodalmaskodtak, hogy Tamásiban nem lehet kiállítást rendezni, hiszen nem lesz kellő anyag és az eredmény gyenge lesz. Ezzel szemben a megjelent vendégek, de elsősorban Pesthy Pál dr., igazságügyminiszter állapította meg, hogy sokkal többet tett a rendezőbizottság, mint amit várni lehetett és a legteljesebb elismerés illeti meg mindazokat, akik a rendezés munkájában résztvettek.

Közel ötezer ember nézte végig a kiállítást, akik valamennyien gazdag tapasztalatokkal távoztak a kiállítástól és erőt merítettek a bizakodó magyar jövődől.

A záróünnepélyen teljesen megtelt a kaszinó nagyterme. Jelen voltak Dencz Ákos dr., miniszteri tanácsos, a kerület országgyűlési képviselője, Szabó Elemér dr. járási főszolgabíró, Nagy Sándor, a Faluszövetség igazgatója, Kálnai Béla főjegyző, valamint a község vezető egyéniségei. Nagy Sándor igazgató bejelentette, hogy a bírálóbizottságok munkájukat elvégezték

és részletesen ismertette az eredményeket. Ezután rámutatott a kiállítások nagy jelentőségére és arra a munkára, melyet a Faluszövetség ezen a téren végzett, majd igaz örömmel állapította meg, hogy a tamási járás kiállításán mindazok ott voltak, akik a falu fejlesztését hivatva vannak szolgálni. Ezután Dencz Ákos dr. szólalt fel és arra kérte a jelenlévőket, hogy a kiállítás gazdag tapasztalatait kellően használják fel és szeretettel gondoljanak a jövőben is a tamási járás kiállítására, amely az egész járás élniakarását mutatta meg és amelynek gyümölcsei nem fognak elmaradni.

Este szűkebb körű bucsuvacsora volt, amelyen a kitüntetett aranyérmes kiállítók közül is résztvettek néhányan. Néhány kedves felszólalás is elhangzott és szeretettel ünnepelték a kiállítás rendezőit, élükön Dencz Ákos dr.-ral és elbucsuztatták a Faluszövetség rendezői gárdáját, mely éjt nappallá téve, fáradozott a sikeres megrendezés körül.

A kiállítás bírálati eredménye a következő:

1. Kertészeti és szőlészeti csoport.

I. díj: Felsőiregi Uradalom kertészete, Felsőireg; dr. Várady János és Mária borpincészet, Tamási; Juhász József kertész, Tamási; Ábelesz Adolf, Tamási. — *II. díj:* Benceerdői Gazdaság rózsza- és évelőkertészete, Nagykónyi; Szántó István erdőmérnök, Tamási; Stadler György bortermelő, Ozora; Juhász Péter, Felsőnyék. — *III. díj:* Oleár Ferenc felsőiregi uradalom főkertésze; Sümegi Béláné, Bogaras-puszta, u. p. Keszőhidegkut; K. Győri József, Tamási; Göde Pálné, Tamási; C. Horváth János, Felsőnyék; Hordó József, Felsőnyék; Horváth Béla, Felsőnyék.

2. Halászat csoport.

I. díj: Felsőiregi Uradalom.

3. Méhészeti csoport.

II. díj: Daxner Géza, Nagykónyi. — *III. díj:* Schreck Bálint, Pári; Szembratovics Miklós, Tamási.

4. Baromfi- és házinyul-tenyésztési csoport.

I. díj: Felsőiregi Uradalom; Kajdy Aladár, Nagykónyi; Paulen Ferenc, Tamási; dr. Baróthy Ferenc, Tamási; Kammerer Gusztávné, Koppányszántó. — *II. díj:* Benkő Pálné, Tamási; Kis Lászlóné, Tamási; Gyenei István, Tamási. — *III. díj:* Kovács Károly, Tamási; vitéz Papp Béláné, Ozora; Szelestei László, Tamási; ifj. Molnár István, Tamási; Osima Ferenc, Nagykónyi; Bruckmann Jenő, Bonyhád.

5. Építészeti csoport.

I. díj: Walder Mihály, Tamási.

6. Tejgazdasági csoport.

I. díj: Gyérey Richárd tejüzeme, Felsőireg.

7. Növénytermelési csoport.

I. díj: Gyérey Richárd növénynevelő üzeme, Fornád-puszta; Montenuovo Nándor herceg fürge di gazdasága; Majsai Uradalom, Feisőmajsza-puszta; Barkóczy József kúsgazda, Tengőd. — *II. díj:* Katona István, Tamási; Szalai István kúsgazda, Tamási; Gyenis testvérek, Tamási; Horváth István, Kánya. — *III. díj:* Felsőiregi Uradalom; Barnaháti Gazdaság, Koppányszántó; Kántor István kúsgazda, Tamási; Tóth Pál kúsgazda, Pincehely; Sillei András kúsgazda, Pincehely; Dániel Panni, Pári; Székely András és társa, Budapest, Nádor-u. 32.; vitéz Tánzos Gyula, Tamási; vitéz Fenyő András, Tamási; vitéz Iván György, Tamási; vitéz Bognár József, Tamási; vitéz Gyenei Antal, Tamási; vitéz Jankó Ferenc, Tamási; vitéz Berta Mihály, Tamási; vitéz Magyar Pál, Felsőireg; vitéz Békési András, Pári; vitéz Pozsgai János, Nagykónyi.

Magyarország legolcsóbb cipőforrása Engel M.

Székesfehérvár, Kossu th-u. 15.

Szállít utánvételt igen olcsó árban női fekete, pántos divat 14 P-től, női barna, legujabb divat 16 P-től. Drapp szürke és lakk divatcipők 18 P-től, férfi cipők 16 P-től, azonkívül többféle divat- és strapaszandál, gummitalpu, gyermekcipők. Minden pár cipőért felelünk. Kockázat nincs, nem megfelelőt becsereélünk vagy a pénzt vissza küldjük. E lapra hivatkozónak képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtekélyesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, valamint FRIEDLER LABORÁTORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464-71.

8. Selyemtenyésztési csoport.

I. díj: M. Kir. Országos Selyemtenyésztési Felügyelőség, Budapest, központi igazgatóság.

9. Ipari- és kereskedelmi-csoport.

Kovács Kálmán hentes, Tamási (I. díj), Földi Sándor órás, Tamási (II.), Grósz János, Pári (III.), Hamar Lajos, Ozora (I.), Poór Ferenc, Ozora (III.), Klein Jenő, Tamási (III.), Jeruzsálem Mór könyv- és papirkereskedő, Tamási (II.), Palaits Géza műszerész, Pécs (III.), Réder Nándor bádogos, Czora (III.), Gosztola és társa kovács, Ozora (III.), Gyenis testvérek molnár, Tamási (III.), Hangya Szövetkezet, Tamási (I.), Fricker József cukrász, Tamási (II.), Posszert Pál cukrász, Tamási (I.), Rédl Károly pék, Tamási (III.), Mauthner Ignác vegyeskereskedő, Tamási (III.), Makó László kereskedő, Tamási (III.), Weisz Adolf, Tamási (I.), Horváth Tesvérek mérlegkészítők, Tamási (I.), Ling Lajos bognár, Tamási (I.), Nagy György kötélgyártó, Ozora (III.), Brusz Ádám cipész, Pári (III.), Horváth Mihály cipész, Ozora (II.), Fellingner István, Pári (III.), Györi Péterné kalapos, Tamási (III.), Schmiedt Péter fodrász, Tamási (III.), Szabó Mihály kályhás, Tamási (II.), Pap László cipész, Nagykónyi (III.), Lencse Vince cipész, Tamási (II.), Kamovszky János cipész, Tamási (I.), Kadocsai János, Felsőíreg (II.), Berta László, Tamási (III.), Márkus Gyula, Tamási (III.), Singer Rt., Dombóvár (III.), Scherer Kálmán órás, Tamási (II.), Scherer Kálmánné fényképész, Tamási (III.), Hosszu István fényképész, Tamási (III.), Wolf Henrik, Pincehely (III.), Chrobák Fülöp bádogos, Tamási (I.), Fröhwrth Ferenc, Tamási (I.), Erg Sebestyén, Pincehely (III.), Kovács Károly, Tamási (II.), Riba Géza, Regöly (III.), Horváth Károly, Pincehely (III.), Balikó Mátyás lakatos, Kánya (II.), Pap János bognár, Bedeg (III.) Kintl Ferenc, Pincehely (II.), Riba György kovács, Regöly (II.), Bencsik Gyula kárptos, Ozora (III.), Árki Jenő asztalos, Ozora (III.), Vas Gyula, Pincehely (III.), Jónás Sándor, Nagyszokoly (II.), Huth Ferenc esztergályos, Tamási (I.), Khiesz József és Gyula, Tamási (I.), Könyü István asztalos, Tamási (III.), Khiesz testvérek asztalosok, Tamási (II.), Magyar „Minimax“, Budapest (III.), Deák József szijgyártó, Tamási (II.), Kersák Ferenc szijgyártó, Tamási (III.), Friedmann Lajos, Tamási (II.), Friedmann Nándor és József, Budapest (II.), Mutschenbacher Lipót és fia, Szekszárd (II.), Mizerák István szücs, Szekszárd (III.), Grünhut Bözsi női kalapkészítő, Tamási (III.), Kovács Miklós, Ozora (I.), Kovács György, Ozora (II.), Dézsi Zsigmond esztergályos, Ozora (II.), Horváth István cipész, Ozora (III.), Balogh

Repülőgéppel kilencezer méter magasságon.

Képünk Schinzinger német repülőt ábrázolja, aki kilencezer méterre emelkedve, megjavította a magassági világrekordot. A földtől kilenc kilométerre 46 C° hideget mért a repülőgép hőmérője; a repülő órája természetesen befagyott. Schinzinger prémmel bélelt bőrruhában védekezett a szörnyű hideg ellen.

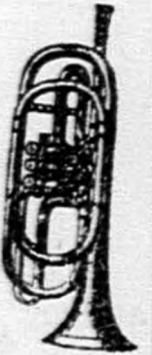
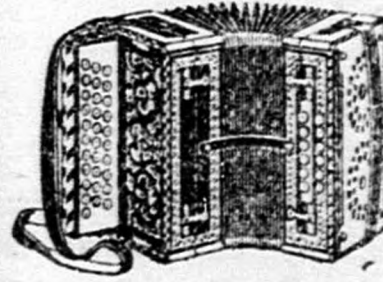
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldéséről.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofonok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

Kelemen, Pincehely (III.), Kobuzsák Pál (III.), Kovács Márton, Pincehely (III.).

10. Kulturális- és kézimunka-csoport.

R. kat. elemi iskola, Ozora, aranyérem; r. kat. elemi iskola, Tamási, aranyérem; községi iparos tanonciskola, Tamási, aranyérem; községi óvoda, Tamási, aranyérem; róm. kat. elemi iskola, Pincehely, ezüstérem; községi óvoda, Ozora ezüstérem; Martincapusztai iskola, ezüstérem; községi polgári iskola, Tamási, aranyérem; róm. kat. elemi iskola, Bedeg, elismerő oklevél; róm. kat. elemi iskola, Magyarkeszi, elismerő oklevél; izr. elemi iskola, Tamási, elismerő oklevél; községi gazdasági ismétlőiskola, Tamási, elismerő oklevél; róm. kat. elemi iskola, Felsőíreg, elismerő oklevél; Mansz, Szekszárd, aranyérem; Mansz, Tamási, aranyérem; Paulen Ferenc kézimunka, Tamási, aranyérem; Steiner nővérek, Pincehely, ezüstérem; Wiesner Jánosné Mohai Erzsébet, Pincehely, elismerő oklevél; Kovács Zsuzsanna, Pincehely, elismerő oklevél; Pesti Ferencné, Tamási, elismerő oklevél; Biró Sándorné, Magyarkeszi, elismerő oklevél; Bohus Jánosné, Tamási, elismerő oklevél; Hradek Lajosné, Pári, ezüstérem; Junkuntsz Julia, Nagyszokoly, elismerő oklevél; vitéz Tánzos Gyuláné, Tamási, elismerő oklevél; özv. dr. Freytag Arturné, Tamási, ezüstérem; Günther Sári, Magyarkeszi, ezüstérem; Graff Karola, Koppányszántó, elismerő oklevél; Nagy Györgyné, Tamási, elismerő oklevél; Váczi Jenőné, Tamási, elismerő oklevél; Magyar Rózsi, Tamási, ezüstérem; Gyurkovics Lajos, Tamási, ezüstérem; Szántó Istvánné, ezüstérem; Magyar Józsefné, Tamási, aranyérem; Vágó Jenőné, Tamási, elismerő oklevél; Tóth Kálmánné, Tamási, ezüstérem; Deutsch Lászlóné, Tamási, elismerő oklevél; Szórád Dénesné, elismerő oklevél; Simonyiné Szilli Leona, ezüstérem; Bősz József fodrász, Nagyszokoly, elismerő oklevél; állami szövőtanfolyam, Tamási, aranyérem; Schwarcz Erzsébet, Szabadhidvég, aranyérem; dr. Katona Árpádné, Szeged, ezüstérem.

11. Képzőművészeti csoport.

Szabó Dezső festőművész, Szekszárd, aranyérem; Paczka Kornélia, Koppányszántó, aranyérem; Ferencz Lajos, Szekszárd, ezüstérem; Walacher László, Szekszárd, ezüstérem; Könyü István asztalos, Tamási, elismerő oklevél.

12. Népművészeti csoport.

Ruzsics József földműves, Magyarkeszi, ezüstérem; Orbán Gyula, Nagykónyi, elismerő oklevél; Dravecz Károly, Nagykónyi, elismerő oklevél; Sebők János, Nagyszokoly, ezüstérem; Komotinger Gyula, Nagyszokoly, ezüstérem; ifj. Somogyi József, Regöly, ezüstérem; Dóczi Gyula, Regöly, ezüstérem; P. Gulyás János, Nagyszokoly, ezüstérem; Kovács Márton, Tamási, ezüstérem.

13. Vadászati csoport.

Hercegi erdőgondnokság, Tamási, aranyérem.

14. Régészeti csoport.

Kammerer Gusztáv földbirtokos, Koppányszántó, aranyérem; Nagyszokoly község, elismerő oklevél; Pincehely község, elismerő oklevél; Tamási község, elismerő oklevél.

*

Végül külön meg kell még emlékezni Huth Ferenc tamási esztergályosmesternek kiállított tárgyairól, amelyekkel országos kiállításon is megjelenhetne. A bírálóbizottság részére az első díjon kívül külön elismerő oklevél kiadását rendelte el.

A detektoros rádió előfizetési díja miért nem kisebb, mint a lámpás készülékeké?

A következő levelet hozta számunkra a pósta:

Tekintetes szerkesztőség!

Szinte kezemből vette ki a tollat egyik előfizetőtársam, amikor a *Vasárnapban* a rádió túl magas előfizetését tette szóvá. Én magam is el nem mulaszthatom, hogy véleményemet meg ne irjam erről a kérdéstről.

Igaza van Baráth előfizetőtársamnak, amikor azt írja, hogy *különbséget kellene tenni rádió és rádió között*, mert a tény az, hogy akiknek száz pengő jutnak rádió vásárlására, azoknak jut a mostani előfizetésre is, vagy még talán többre is. De mi kiscgazdák, akiknek anyagi helyzete csak a kristálydetektoros vagy esetleg egylámpás rádiófelszerelést bírja el, sokaljuk az előfizetési díjat és magam is csupán az előfizetés magas volta miatt nem szereltem fel a készüléket. Pedig mi bennünk is él a tanulmányvágyás.

Baráth előfizetőtársammal együtt én is odakiáltom az illetékes tényezőknél, hogy most, amikor az állam oly sokat költ a gazdasági ismeretek terjesztésére és az iskolákra, ne vonják meg a kisebb rádió magas előfizetésével a kiscgazdától a rádió hasznos iskoláit. Mert ha a rádió nagyságához volna az előfizetés szabva, bizonyos, hogy pár hónap alatt megtízszereződne a rádióelőfizetők száma. A *Faluszövetség* tegyen lépéseket a rádió előfizetési díjának mérséklésére. Maradtam hazafias üdvözléssel

PAPP JÁNOS (Bátmonostor).

Hol kapható mezőgazdasági munka?

Az *Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda* (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. 207.) közlése szerint a következők keresnek mezőgazdasági munkást:

Munkáscsapatot:

Fischhof mesterberek uradalom (u. p. Felsőgalla, Fejér vm.) 15 férfi, 30 másodosztályú munkást takarmányrépa szedéshez, holdszám megállapított bér és ellátásért, tengeri töréshez részért és élelemért, azután napszám munkákra.

Egyeseket:

Baloghy Béla nyug. őrnagy (Seregélyes, Fejér m.) egy családos vincellérkertészt éves konvenció mellett 2 hold szőlő és konyhakertbe, ki szőlőoltáshoz is ért. — *Vitéz Ősz János* (Nagy-tétény, Baross Gábor-telep) egy kertmunkást gyümölcsösstelepités és kezeléshez. Lakást ad, mellékfoglalkozást enged. — *Kaló Márton* (Jászfényszaru) vasuti szőlőtelep, Szolnok vm., egy családos kertészvincellért, szőlő-, kert- és gazdaságba, középkorut, ki szorgalmas és szerény igényű. — *Fekete Ernő* (Kaposvár, gr. Apponyi Albert-u. 20.), egy kertmunkást, konyhavirágkertészet és méhészetbe. — *Czinder Antal* (Budapest, VI., Szondy-u. 37/C, II/1., 12—15 órákor) egy szőlőmunkást három holdhoz és gyümölcsöshöz, kerthez. Munkaképes családtaggal, de apró gyermekek nélkül és tehénfejéshez is ért. Lakást ad, bér megegyezés szerint.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

„Az állam egyetlen kötelessége, hogy támogassa a kisembereket!”

Bud János gazdasági miniszter az elmúlt vasárnap meglátogatta kerületének székhelyén, Békéscsabán a gazdasági testületeket és szervezeteket. A miniszter először a *Népegyletet* kereste fel, hol Sass István üdvözlő beszédére válaszolva, azt hangoztatta, hogy az állam egyetlen kötelessége, hogy *támogassa a kisembereket, mert a nemzet ereje bennük van*. Minél több munkaalkalmat kell teremteni.

A *kereskedelmi csarnok* alapkövetelésének ünnepegen Bud miniszter azt hangsúlyozta, hogy az állam ne vállaljon semmit azokból a feladatokból, melyeket *helyesebben tud megoldani a magángazdaság*. A gazdasági élet ereje a szabadságban rejlik.

A *kiscgazdaegyletben* a miniszter a gazdaközönseget tájékoztatta programjáról.

— Ma az összes termelési ágak között a *mezőgazdaság küzd a legnagyobb nehézséggel*, — mondotta többek közt. — A mezőgazdaság nehéz helyzetének két oka van: az egyik, hogy *nincsen kellőképpen megszervezve a termelés*, a másik, hogy *a termeléshez szükséges cikkeket a gazda drágán tudja csak beszerezni, éppen az ipar és kereskedelem szervezettsége miatt*. E pontban az állam feladata az, hogy ne tűrjön olyan kihasználást, mely válságba sodorja a mezőgazdaságot. A *mezőgazdaság kötelessége a szervezkedés, úgy a termelés, mint az értékesítés frontján*. Az állam a gazdatársadalommal szemben csak irányító szerepet vállalhat, minden más feladat és kötelesség a birtokososztályra hárul. Az előrehaladásnak legnagyobb feltétele az, hogy az értékesítést a kereskedelemmel *karöltve tudjuk megoldani*.

Az *Iparosegyletben* tartott beszédében a miniszter kijelentette, hogy az új gazdasági minisztériumnak programja: *minden termelési ág felkarolása és alátámasztása, továbbá értékesítési lehetőségek és piacok teremtése*.

A minisztert mindenütt lelkesen ünnepelték.

Minisztertanács.

Szeptember hó 28-án, pénteken, a kormány tagjai Vass József helyettes miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, melyen Walkó Lajos külügyminiszter tájékoztatta a kormány tagjait a genfi eseményekről és részletesen ismertette a magyar delegáció szereplését, az optánsper állását és mindazokat a kérdéseket, amelyek Genfben szóba kerültek. A minisztertanács ezután felhatalmazást adott a gazdasági miniszternek arra, hogy *közös megállapodással a magyar borkivitel előmozdítása érdekében, különös tekintettel a hordókérdésre, bizonyos könnyítéseket nyujtsanak a borkereskedelem számára*.

A Magyar Hét.

Mint ismeretes, a fővárosi kereskedők *Magyar Hetet* rendeznek, amikor is *csupán magyar gyártmányú iparcikkeket fognak árusítani*.

Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter a következő kijelentéseket tette a *Magyar Hétről*:

— A nagyközönsegre vár a feladat, hogy *kizárólag*

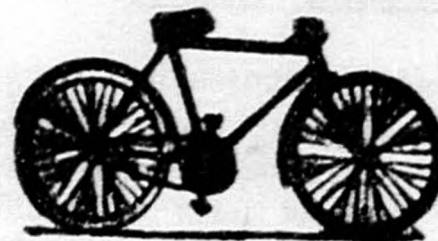
**Varrógép,
kerékpár
és gramofon**

kedvező részletfizetésre kaphatók

Pápai Manó cégnél

Budapest, VI., Andrásy-ut 29. sz.

Nagy javítóműhely.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitwort kerékpárok kiserésztelre, varrógépek, gyermekkocsik gyári árbán. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

magyar ipari termékek vásárlásával változtasson a mai helyzeten. Minél kevesebb készárut hozunk be az országba, annál inkább csökken a munkanélküliek száma. Az ipari munkanélküliség teljes megszüntetésére elegendő volna, ha készárubehozatalunk egyharmaddal kisebb lenne. Hiába igyekszik azonban a magyar ipar és mezőgazdaság kezére járni, a közönséget külön fel kell világosítani. Erre legalkalmasabb eszköz a sajtó támogatása és a sajtóra vár az a hivatás, hogy ezt a gondolatot állandóan ébrentartsa.

A nagykanizsai választás.

Kállay Tibor volt kerületében, Nagykanizsán, teljes mértékben folyik a választási harc. A jelöltek megkezdték az aláírások gyűjtését s az Egységespárt nem hivatalos jelöltje, Bazsó József ipartestületi elnök, akit a „kisemberek jelöltjének” neveznek, már több mint háromezer aláírást gyűjtött össze. A választókerület polgársága annyira kitart Bethlen István gróf politikája mellett, hogy a kiskanisaiak, akikről azt híresztelték, hogy valamennyien Kállayt fogják támogatni az új választás alkalmával, megalakították az Egységespárt helyicsoportját és abba több mint nyolcszázan léptek be. Bazsó támogatására leutaztak többen a fővárosból, főként az iparosszervezetek vezetői, kik Bazsó Józsefet, mint a nagykanizsai ipartestület elnökét, szívesen látnák a parlamentben. Szeptember hó 30-án, vasárnap, Kállay Tibor is, Bazsó József is programbeszédet mondtak.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Apponyi Albert gróf sikere Genfben.

A Népszövetség közgyűlése az elmúlt héten a leszerelési értekezlet előkészítésével és a nemzetközi viták békes szabályozásának kérdésével foglalkozott. Magyar részről elsőnek Tánczos Gábor tábornok szólalt fel és közölte, hogy a magyar kormány nem szavazza meg a határozati javaslatot, amely nem tartalmaz semmi komoly ígéretet az általános leszerelésre és még csak az első leszerelési értekezlet összehívásáról sem beszél. De még ha össze is hívják azt, sem adna ez elégtételt nekünk, mert csak első és igen szerény lépést jelentene az általános leszerelés terén és egyoldalú leszerelésünk mostani lealázó helyzete továbbra is fennmarad.

Németország képviselőjében Bernstorff gróf jelentette be, hogy a német küldöttség szintén tartózkodik a határozati javaslat megszavazásától. Teszi ezt azért, mert nemcsak haladás nem történik a leszerelés kérdésében, hanem a világnak az a benyomása, mintha a Népszövetség ölbetett kezekkel nézné legfontosabb feladatát, amely olyan szorosan összefügg a béke fenntartásával.

Apponyi Albert gróf egyórás beszédében indokolta meg, miért tartózkodott Magyarország a betérjesztett határozati javaslatok megszavazásától. Beszéde vádbeszéd volt a békeszerződések és a háboru utáni európai politika ellen. Ilyen természetű javaslatoknak — mondotta — alapja csakis a kölcsönös bizalom lehet, amely pedig nincs meg, mert nem is lehet meg abban az Európában, amelyben állig felfegyverzett államcsoporthoz áll szemben teljesen lefegyverzett népek elégedetlen és szenvedő csoportjával.

Apponyi Albert grófot beszéde befejeztével minden oldalról elhalmozták szerencsekívánatokkal. A közgyűlés és a karzatok perceként át tapsoltak a nagy magyar politikusnak.

Commen oláh megbízott, válaszolva Apponyi Albert gróf beszédére, felhívta Apponyi Albert grófot, bizonyítsa be azt az állítását, hogy Magyarország szomszéd államai állig fegyverben állanak, majd azt hangsúlyozta, hogy Románia békét akar.

Ossueki cseh delegátus szerint Apponyi szavai alkalmasak arra, hogy a dunai államok légkörét megmérgezzék.

A cseh kormány a jövőben is ragaszkodik békeszerető magatartásához.

A közgyűlés végül is elfogadta a betérjesztett jelentéseket. Magyarország és Németország tartózkodott a szavazástól.

Zahle elnök ezután hosszabb beszéddel bezárta a Népszövetség kilencedik közgyűlését.

Az erdélyi szászok jajkiáltása.

Az erdélyi szászok legutóbb Nagyszebenben tartott nagygyűlése ultimátumot fogadott el, amelyet az erdélyi szász kisebbség vezetői átnyújtanak az oláh kormánynak. A mindvégig szenvedélyes hangú nagygyűlés első szónoka, Buchholzer Ernő szebeni tanár, rámutatott, hogy a szászokat, akik évszázadokon át becsülettel és nyugodtan élhettek Erdélyben, az oláh elnyomás kulturális, társadalmi és gazdasági téren egyaránt tönkretette, földjeiktől megfosztotta s ezért most utoljára terjesztik követeléseiket a kormány elé, amelytől a törvény megtartását, a vesztegetések megszüntetését és az állampolgári jogegyenlőség megvalósítását követelik. Meghatározott időpontra világos választ akarnak kapni s ha ez nem lesz kielégítő, akkor a nemzetközi jogszolgáltatás hatóságaihoz fordulnak sérelmeik orvoslásáért.

Fárasztó testi vagy szellemi munka

után az ember idegei gyakran felmondják a szolgálatot és nemcsak nagy kimerültség, hanem kínzó fejfogások, vagy egyéb tünetek is felléphetnek.

A fájdalmak megszüntetésére kiválóan alkalmas a valódi

Diana-sósborszesz,

már egyszerű szagolgotása is jelentékeny enyhülést hoz. Makacsabb főfájásoknál a sósborszeszes bedörzsölés (masszírozás), vagy a sósborszeszes vízbe mártott borogatás biztosan csillapítja a kínzó gyötrelmeket.

Utána Brandsch Rudolf, az egykori magyarfaló szász vezér beszélt az elviselhetetlen állapotokról. Mi, az állam polgárai, — mondotta többek között — nem vagyunk többé abban a helyzetben, hogy annyit keressünk, amennyit a közpénzekből ellopnak.

Végül Plattner Hermann lapszerkesztő határozati javaslatot nyújtott be, amelyben követelik az anyanyelv használatának megengedését a bíróság előtt, egyenlő elbánást az oláh állampolgárokkal a gazdasági életben, az adóztatásnál és sürgetik a földreformnál történt igazságtalanságok jóvátételét.

A szerbek már a zárdákban is házkutatást tartanak.

A nagybecskereki szerb rendőrség a napokban váratlanul megszállta a *Miasszonyunk*-ról nevezett római katolikus zárdát és este kilenc óráig senkinek sem engedte meg a zárdá épületébe való be- vagy kilépést. Ezalatt az idő alatt rendőrök és detektívek kutatták át a zárdá minden helyiségét, estére azonban üres kézzel távoztak és még csak jelentést sem adtak ki arról, hogy miért történt ez a különös házkutatás. A városban elterjedt hírek szerint az apácáknak *Egerből kapott imakönyvei után kutattak, amelyeknek egyes szövegrészeit kifogásolták.* A szokatlan megszállás és házkutatás nagy felháborodást keltett Nagybecskereken, annál is inkább, mert a jugoszláv rendőrség immár másodszor jár el ily módon a zárdával szemben.

Olaszország és Görögország barátsági szerződést kötött.

Görögország és Olaszország barátsági és döntőbíró-sági szerződését az elmúlt vasárnap írta alá Rómában Venizelosz görög és Mussolini olasz miniszterelnök. Venizeloszt nagy ünnepélyességgel fogadták Rómában. Venizelosz azt hangsúlyozta, hogy az új szerződés célja a békes viszony ápolása és fejlesztése a Földközi-tenger mellett élő népek között.

MEZŐGAZDASÁG

A pannonbüköny.

Irta: Villax Ödön.

Az ideai nagyon száraz esztendőben katasztrófálisan rossz volt a takarmánytermés. Keressük ebben a — sajnos — nagy bajban is a jó oldalt. A rossz takarmánytermés jó oldala az, hogy gazdáink, mint a hozzánk érkezett kérdezősködésből kitűnik, egyre inkább érdeklődnek a különféle takarmánynövények és azok okszerű termesztése iránt. A legközelebbi rossz évjárat bizonyára már nem fogja annyira készületlenül találni a gazdát s ilyen nagyon rossz takarmánytermésünk aligha lesz többé.

Sokféle újabb takarmánynövényünk van, de gazdáink nem érdeklődnek eléggé irántuk, pedig nagyon is megérdemelnék a figyelmet, mert ezeknek az újabb takarmányféléseknek nagyobb arányú termesztésével, amelytől gazdáink idegenkednek, vagy amelyet a kellő érdeklődés hiánya miatt nem ismernek, az ideai takarmányinséget is nagy mértékben csökkenthetjük volna. A múlt alkalommal

ismertettem a moharhoz hasonló, de annál sokkal jobb takarmánynövényt, a *szudáni füvet*. Most egy őszi vetésű, már régebben meghonosított, de még nem eléggé elterjedt takarmányról szólok.

A pannonbüköny Gyárfás József, az Orsz. m. kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás igazgatója tette hazánkban gazdasági növényé. Ezzel a takarmánynövényrel a többek között 1926 őszen a miskolci mezőgazdasági kamara közreműködésével nagyobb arányú kísérletek lettek beállítva. A kísérletező kisebb és nagyobb gazdák kivétel nélkül nagyon meg voltak az eredménnyel elégedve, olyannyira, hogy alig lehet tőlük magot kapni, mert e növényt gazdaságukban egyre nagyobb arányokban akarják termelni. Most azonban olvastam a „Köztelek“ legutóbbi számában, hogy egyik gazdaság (*Uradalmi intézség, Bakóca, Baranya vm.*) nagyobb mennyiségben métermázsánként 60 pengő árért árusítja a pannonbüköny vetőmagját. Ez okból szükségesnek tartom, hogy e kitűnő takarmánynövényre felhívjam gazdatársaim figyelmét és elmondjak egyet-mást róla.

A pannonbükönnyet ősszel kell vetni. Nagy előnye, hogy a vetés ideje és az őszi időjárás iránt nem igényes. A legmegfelelőbb vetési időszak szeptember hava lesz, de *vethető éppen olyan jól októberben, sőt kivételesen még novemberben is.* Termése még akkor is elég biztos és elég nagy, ha az őszi időjárás kedvezőtlenül száraz, amikor is az őszi borsó vagy a soványabb talajokra való szöszösbüköny termesztése már bizonytalanabb. A vetés közönséges vetőgéppel gabonaszórással történik. Ha magnak vetjük a bükönnyet, akkor minden második vetőnyilást le kell zárunk, úgy, hogy a vetés szórássága 24 cm. legyen. A pannonbüköny magját búzával — e célra legjobb az erős szalmájú buza (pl. Eszterházi 18, vagy Somogyi tar 179) — keverjük. Katasztrális holdanként magnyerés céljából termesztett bükönnyel 60 kg. keverék szükséges, melyből 30 kg. a buza és 30 kg. a pannonbüköny. Takarmánynerés céljából másarányú keveréket és többet kell vetni. A legcélszerűbb kat. holdanként 60 kg. bükönnyet és 30 kg. buza keverékét vetnünk.

A talaj nézőpontjából a pannonbüköny nem igényes. A legjobban megy a középkötött, jó erőben levő, mélyebb rétegű vályogtalajon, de kielégítő termést adhat a kötött agyagon vagy a könnyebb homokon is, ha az táplálóanyagokban nem nagyon szegény. A fontos az, hogy nagyon gyomosodó táblán ne termesszük (pl. tözegetalajon), mert ősszel és kora tavasszal csak gyengén fejlődik és így a gyomok könnyen elnyomhatják. Közvetlenül istállótrágyába se vessük, mert pillangós lévén, a talaj nitrogénjére nem szorul annyira rá. A pillangósok ugyanis a levegőből veszik nitrogénszükségletüket. De a pillangósvirágúak istállótrágyás földben nem is kötnek jól magot. Takarmánytermesztésre mégis kisebb hiba közvetlen istállótrágyába vetni, mint nagyon sovány talajba. Magtermesztésre vetés előtt 150—200 kg. szuperfoszfát használata igen helyénvaló. Tavasszal pedig, akár magnak, akár takarmánynak termeljük a pannonbükönnyet, 30 kg. mészsárléttal felülszórásával a fejlődést igen siettetjük.

A 24 cm.-re vetett pannonbükönnyet lehetőleg egyszer kapáljuk meg. A sűrűbbre vetettet tavasszal könnyű fogással száraz időben megboronáljuk. Erősen fellazult talajon gyakran a tavaszi hengerezés is helyénvaló. A pannonbüköny a fagyot kitűnően állja, nincs az a nagy fagy, amely ártalmára lehetne. E büköny tavasszal egészen április közepéig gyengén fejlődik, de április végére, május elejére már annyira összeszedi magát és fejlődése oly gyorsan megindul, hogy május végén már kaszálható. Kaszálni a virágzás elején, vagy virágjában kell. Az állatok igen szeretik, minden állat szívesen eszi. Nagy fehérje tartalma miatt főként a tej elválasztására hat fokozólag. Kaszálás után három-négy hétre még jó sarjut is ad. Tehát mindenképpen megérdemli a nagyobb figyelmet.

A magnak hagyott pannonbükönnyet akkor vágjuk,

Kisgazdák!

A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.

mikor a keverékbe vetett buza már kissé tulérett, de még nem pereg. Ekkor a pannonbüköny alján lévő hüvelyekben érett, a középső részen levőkben pedig elég érett a mag. Ekkor a száraz felső részén még szép fehér virágok vannak, de ennek magkötését nem várhatjuk meg, mert ekkor az alsó részén levő legértékesebb magvak kipotyognának. Magtermése nagy, 500—700 kilogrammot is teremhet tisztán. A cséplés a kalászosok csépléséhez hasonlóan történik, de a dobot kissé tágabbra kell állítanunk. A tarlón jól utánérett bükönnyt mindig ponyvás szekereken vigyük a géphez.

A gyümölcsfák elvermeléséről.

Irta: Horn János.

A kiásott, vagy máshonnan érkezett vásárolt gyümölcsfákat vagy mindjárt állandó helyre ültetjük, vagy pedig, ha az elültetés nem azonnal, vagy csak tavasszal történik, az állandó helyre való elültetésig elvermeljük. A fák vermelését, vagyis a gyökérzetnek földdel való ideiglenes betakarását feltétlenül meg kell tennünk, a fák gyökérzetét sohasem szabad hosszabb ideig a szabad levegőn hagynunk. Ha éjjeli fagytól, a gyökereket erősen kiszáfitó szélről, napütéstől félünk, akkor már néhány óra tartamára is a földbe kell a fákát vermelni. Rövidebb időre legfeljebb árnyékos, hűvös, nyirkos és lehetőleg fedett helyen tarthatjuk el a szalmával letakart fákát.

A fák elvermelése, azok nagysága és mennyisége szerint történhetik gödörbe, vagy nagyobb mennyiségű fa vermelése esetén megfelelő hosszúságú árokba. Vermelésre legalkalmasabb a laza, porhanyós talaj. Ebben a gyökerek köze jobban kitöltődik talajjal, mint más, kötöttebb földben. A vermelés helyének lehetőleg szélről védett s feltétlenül talajvizmentes helynek kell lennie. Szeles helyen a fa törése vagy a talaj nagobbmértvű tavaszi kiszáradása, vizes talaju helyen pedig a fa gyökérzetének elfagyása kárt okozhat. A fákát koronájukkal mindig az uralkodó szél mentén és sohasem a szél ellenében vermeljük. Vermelés előtt a fák koronáját s gyökérzetét nem szabad visszavágni, ezt a munkát mindig csak közvetlen az ültetés előtt hajtjuk végre. Éretlen komposztföldet, utcai szemetet, trágyát vagy más olyan anyagot, amely erjedésnek indulva meleget fejleszt, gyökerek letakarására sohasem szabad használni, mert ezek a gyökereket elégetik, a gyökérzet penészedését, rothadását okozhatják. Ugyisint sohasem szabad a vermelés alkalmával a gyökereket szalma, moha, vagy más hasonló anyaggal betakarni

Medvék boxversenye.

A medvetáncoltatók kora lejárt, haladni kell a korról. Egy berlini cirkusban egy kitűnően idomított medvepár ökölvívőversenyekkel szórakoztatja a közönséget. A medvék szabályos boxfelszerelésben állanak ki a porondra.

OKOS GAZDA HUNGÁRIA

drótfonatot
használ kerítésnek, mert
KITŰNŐ

Kérje azonnal szép képes árjegyzékünket ingyen!

HAIDEKKER SÁNDOR Rt.
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 48/27.

Fiók: VIII., Fiumei-ut 3.

vagyilyent a takarásra használt föld közé keverni, mert a téli szállást kereső egerek az ilyen anyagot téli fészkek készítése céljából előszeretettel felkeresik és a gyökereket, télen közöttük tartózkodva, sokszor teljesen összerágják, héjukat lehántják, teljesen tönkreteszik. Miután az egerek kártétele télen a föld, illetve a hó alatt történik, a kárt sokszor csak tavasszal, a fák kiszedésénél vesszük észre. Ezért az egész tél folyamán a vermelést mindig figyelniünk kell és a vermelés területén minden egérlyuk lakóját mérgezett gabonával vagy más módon mielőbb el kell pusztítanunk.

A vermelést a fagy beálltaig hajtjuk végre. Fagypontnál alacsonyabb hőmérsékletű időben már nem tanácsos a fákát a földből kiszedni és elvermelni, mert a vékony hajszálgyökerek elfagynak. Hideg talaj nem árt, ha a levegő hőmérséklete még a fagyponthoz közel van, sőt a már némileg megfagyott, de még munkálható havas felületű talajban is ártalom nélkül vermelhetünk. Ilyen földbe azért előnyös vermelni, mert a fagyos, havas földben az egerek, pockok nem szívesen ütnek tanyát. A vermelés tartama legfeljebb ősztől tavaszig terjedhet.

A vermelendő fák befogadására készített, lehetőleg mindig kelet-nyugati irányban haladó árok kiemelt földjét az árok északi szélé mellé dobjuk és ezt, valamint az árok dél felé néző falát ferdére levágjuk, hogy a fák törzse az árok ferde falán, illetve ennek meghosszabbításán, az árokból kidobott és szintén ferdére huzott földön jól felfeküdjék. Ha sok vermelni valónk van, akkor munkamegtakarítás céljából több árkot készítünk egymásután, úgyhogy, az első árokba a fákát gyökereikkel behelyezzük s a következő árok földjével betakarjuk. A vermelést, illetve a következő árok ásását ezután mindaddig folytatjuk, amíg csak vermelni valónk van. Az utolsó árok természetesen üresen marad.

A vermelendő fákát az árokban egymás mellé, elég szorosan helyezzük, de mindig csak egy rétegben, hogy szükség esetén a közbeeső fákát is bármikor kihuzhassuk a vermelésből. A gyökérzetet laza földdel takarjuk be, hogy a gyökerek között minél kevesebb hézag maradjon. Őszi vermelés esetén különösen arra ügyeljünk, hogy a föld felszíne a vermelés megtörténte után sima legyen, ne maradjon azon repedés, nyílás, mert ezeken keresztül a téli szállást kereső egerek és pockok a gyökerekig beássák magukat. A gyökerekre és magára a gyökér nyakára is a vermelés ideje szerint 20—25 centiméter vastag földréteget hánynunk, úgy, hogy a fák törzsének az alját is mintegy 15 cm. vastagságú földréteg takarja.

A fákát a fektetve való elvermelés helyett állva is elvermelhetjük. Így ugyanarra a területre több fát vermelhetünk el, mint a fekvő vermelésnél s mert az így elvermelt fák sorai között járni is lehet, a vermelés bármely helyéről fákát ki is huzhatunk, ami a fektetve való vermelés esetén csak nehezen vagy egyáltalában nem történhet meg. A vermelés ezen módjának azonban az a hátránya, hogy zord helyen vagy erős tél esetén a fák könnyen

nyen fagyfoltokat kapnak s koronaágaik a hónymás esetén könnyen lehasadnak.

A vermesben az egyes fajtákat jól látható, az egyes fajták közé szurt karókkal választjuk el egymástól s a karóra kötözött függő jelfával a mögötte következő fajtát jelöljük. Különböző okok miatt megtörténik, hogy a fáknek a vermesben a megengedett időnél tovább, még a tavaszi nedvkeringés megkezdődése után is, ott kell maradni. Ilyenkor, hogy a fák rügyezését, a gyökérzet fejlődését lehetőségig hátráltassuk, árnyékos, észak felé néző helyen vermesünk, vagy ilyen hely híján a fákat tavasszal, kéthetenként helyben átvermeseljük. Kisebb mennyiségű fa nedvkeringését azzal is visszatartjuk, hogy hűvös pincében, jégveremben helyezük el azokat. Utóbbi esetben azonban ügyelni kell arra, hogy a fa a jéggel közvetlenül ne érintkezzen.

E heti ajándékfüzeteink.

Az őszi beálltával a rádió hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap tart mezőgazdasági előadást. Ebből kifolyólag a „Vasárnap” olvasói ezentúl minden héten két rádiós füzetet kapnak ajándékul. (A múlt héten Pettenkoffer Sándor: „A szüret” és Wellmann Oszkár dr.: „A borju és növedékmarha felnevelése” című ajándékfüzeteket mellékeljük.)

E héten a következő két könyvecsét küldjük meg olvasóinknak:

1. Bodnár János dr.: Vetőmagesávázó szerek és azok alkalmazása.

2. Wargha Kálmán: Rovarirtó hasznos madaraink.

A vetőmagesávázás az üszögbetegségek ellen nyújt biztos védelmet. A siker természetesen a vetőmagesávázó szerek helyes megválasztásától és a csávázás megfelelő végrehajtásától függ. E fontos kérdésre nézve hasznos utbaigazítást nyújt a kitűnő füzet.

Madaraink hasznáról és káráról rendkívül sok téves felfogás uralkodik a köztudatban. Ebből kifolyólag sok hasznos madarat irtanak a gazdák és így megfosztják magukat segítő társaiktól. A lelkiismeretes vizsgálatok ma már pontosan megállapították madaraink hasznát és kárát. Ezt a nagyjelentőségű kérdést ismerteti ajándékfüzetünk.

Mindkét könyvecsét olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Októberi temivalók a gazdaságban. Az őszi buza vetését e hó végéig el kell végezni. A burgonyát és minden répafelet még a fagyos idők beállta előtt ki kell szedni. A tavaszi vetések alá szánt földeket meg kell mélyen szántani. A hibás lucerna és lóheréseket feltörjük. A téli fejessaláta palántáit kiültetjük. Az összes terményeket felszedjük és a kert ágyait felássuk. A kerti eszközöket összeszedjük és a jövő évi használatra eltesszük. A gyümölcsfák alját fölássuk és jó érett szarvasmarhatrágyával megtrágyázzuk. Mihelyt a fák a leveleket elhullatták, a fák ültetését megkezdhetjük. A szüretelést most végezzük. A szaporításra alkalmas szőlőtőkét meggyeizzük, hogy később az ültetővesszőket ezekről vágjuk. A must kierjesztése a legfőbb teendő és a legtöbb gondot adja. Ha zöldtakarmányunk és legelőnk fogytán van, állatainkat lassan és fokozatosan rászoktatjuk a téli száraztakarmányozásra. A rossz igásokrókat kimustráljuk. A kocákat fel kell bugatni, hogy korai malacokat nyerjünk. A sertéseket makkolásra most kell az erdőbe hajtani. Méhesben a betelelést okvetlen be kell fejezni. A szükséges etetéssel is most kell sietni. A kaptárakat most már ki ne bontsuk, ha csak valami baj föltétlenül szükségessé nem teszi. A röplyukat annyira szűkítsük meg, hogy csak egy méh férjen ki rajta. Egészen nem kell elzárni, hogy a kaptárba kis levegő jusson. Az egészséges üres lépeket szellős helyen aggassuk fel. A fölösleges lépeket kiolvasztathatjuk.

A műtrágyák téli eltartása. Lehetően csak annyi műtrágyát vásároljunk, amennyit ősszel felhasználunk. A tavaszra elraktározott műtrágyába pénzünk kamatozatlanul hever. Mégis előfordulhat, hogy a rossz időjárás, a géptörés stb. miatt kevesebb őszi vetünk és ilyenkor az ezekhez fel nem használt műtrágyát tavaszi vetésig el kell raktározni. Ebben az esetben a lassabban ható műtrágyákat, mint a Thomas-salakot, kénsavas ammoniákat, mésznitrogént legjobb tavaszi alá is ősszel kiszórni, de a gyorsabban hatókat, mint pl. a szuperfoszfát, chili, mész, 40 százalékos kálisót stb.-t különösen homokos talajon gazdálkodóknál, tavaszi kiszórásig el kell raktározni. Az el-

raktározás mindig fedett, jobb, ha teljesen zárt és száraz, hideg helyen történő eltartásra — ha ősszel nem szórjuk ki — főleg a mésznitrogénnel ügyeljünk. A legtöbb műtrágya tavaszig a zsákot tönkre teszi. Ezért nagyon száraz és zárt helyen ömlesztve is tartható. Tavaszra a legtöbb trágya többé-kevésbé összeáll, azért kiszórás előtt a műtrágyát szét kell apróznunk.

Gyümölcsfamagvak elrétegezése. Ha az ősszel szedett magvakat csak tavasszal akarjuk elvetni, akkor ősztől-tavaszig nem tarthatjuk azokat zsákokba vagy ládába téve, mert így eltartva rendszeren annyira kiszáradnak, hogy csirázóképeségüket elveszítik. A magvak csirázóképeségének megtartása, annak fokozása és előmozdítása céljából a magvakat tavaszig, a vetés idejéig elrétegezzük. A rétegezés abból áll, hogy a magvakat vékony rétegekben nyirkos homok, porhanyós, rothadó anyagokat nem tartalmazó föld, puhafából nyert nyirkos fűrészpor vagy tőzeg között helyezük el. A rétegezés november-től januárig végezhető. November előtt nem rétegezzük, mert az esetleg időelőtti csirázást von maga után, a januáron tul való rétegezésnek pedig nincs már sok haszna. A rétegezés kisebb mennyiségben cserépben, dobozokban, nagyobb mennyiségben, ládában vagy a szabad földbeásott gödrökben történik. Egy-egy réteg mag vastagságának nem szabad az illető mag vastagságának a kétszeresét meghaladnia, mert különben könnyen penészedés áll be. Az egyes magrétegek között a rétegező anyag vastagsága két-három centiméter lehet. Az elrétegezett magvakat óvni kell az egerektől, de ellentétben a régebbi felfogástól, a magvakat amennyire csak lehet, a fagy és a kemény hideg hatásának kell kitenni. Tavasszal, mielőtt az időjárás megengedi, az elrétegezett magvakat a rétegező anyaggal együtt mennél előbb el kell vetni. (H.)

Óvjuk állatainkat az angolkórtól és a csontlágulástól. Az idei száraz nyár után a télen bizonyára tömegesen fog jelentkezni állatállományunkban az angolkór és csontlágulás. Ezek a sokszor félreismerett és szivgörcsnek, epilepsziának, izületi vagy izomesuznak, köszvénynek, lábzsugornak, elmacskásodásnak tartott és elnevezett betegségek egyfelől elhullásokra vezethetnek, másfelől az állatok leromlását és fejlődésük megakadását eredményezik. Az angolkór és csontlágulás oka a háziállatokban rendszerint a mészhiány. A táplálékban annál kevesebb mész jut állatainknak, minél több szalma, korpa, dara és minél kevesebb széna alkotja a takarmányukat. Az idén valószínűleg ilyen mészszegény lesz a legtöbb gazdaságban a takarmány. Ezért gondoskodjunk arról, hogy állataink kellő mézspótlékhoz jussanak. Adjunk nekik takarmánymészre kellő adagokban. Kellő adagnak nevezhető naponta malacnak 1—3 hónapos korban 10—15 gr., 3—10 hónapos korban 30—40 gr., vemhes vagy szoptató kocának 20—70 gr., borjunak és növedékmarhának csak kevés széna etetése esetén 30—50 gr., vemhes és tejelő tehénnek 50—100 gr., báránynak 10—15 gr., tejelő juhoknak 15—30 gr., csikónak 20—30 gr. (10 gr. = 1 deka).

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Védőgát épül Tiszaújfalu mellett.

Tiszaújfalu több szomszédos község kiküldöttje gyűlt egybe, hogy megtanácskozza, miként lehetne Tiszaújtól a csongrádi szőlőkig egy tizenhárom kilométer hosszúságú védőgátat építeni, amely biztosítaná a mintegy nyolcezer hold termőföld ármentesítését. Ezt a területet ugyanis évről-évre elönti a Tisza és így ezen a területen a kalászkok helyett legfeljebb csak a széna terem meg. Elhatározta az értekezlet, hogy az érdekelte községek ármentesítő társulatot létesítenek és az állam jelentékeny hozzájárulásával azonnal hozzákezdnek a védőgát megépítéséhez, amely elsősorban Tiszaújfalu határát változtatná át értékes termőfölddé.

Kedvezményes áron szállíthatók a tenyésztések.

A földművelésügyi miniszter, hogy a kevésbé fejlett állattenyésztéssel bíró és az ellenséges megszállás alatt legnagyobb pusztításnak kitett tiszántúli és északkeleti vidékek gazdálkodóinak lehetővé tegye a fejlettebb állattenyésztéssel rendelkező Dunántúlról megfelelő tenyészanyag beszerzését, a kereskedelemügyi kormányzattal egyetértőleg megengedte, hogy a tenyésztések 200 kilométernél nagyobb távolságra való szállításánál 30 százalék díjmérséklést kapjanak.

Mielőtt egy léghajó elindul...

Képlünk az új német léghajóóriás: a „Graf Zeppelin“ próbautja alkalmával készült. Indulás előtt a munkások egész serege tartja a köteleket.

Tenyészbikavásárok Baranyamegyében.

A Baranyavármegyei Gazdasági Egyesület október hó 14-én Pécsváradon és október hó 28-án Sombereken tenyészbikavásárt rendez, melyre Baranyamegyének törzskönyvezett, illetőleg tejellenőrzés alatt álló kiváló pirostarka tenyészanyagát kerül felhajtásra. Mint a minőség, mint a felhajtásra kerülő mennyiség kedvező alkalmat nyújt nemcsak Baranya, de más vármegyék gazdáinak és közönségeinek is apaállatszükségletük fedezésére.

Baromfikiállítás Balassagyarmaton.

Nógrád és Hont vármegyék gazdasági egyesülete a vármegye által a baromfitenyésztés fellendítésére adományozott hatezer pengőből október 13-án és 14-én baromfikiállítást rendez Balassagyarmaton. Az egyesület négyszáz darab nemes baromfitörzset is szerzett be és kiosztotta a tenyésztők között.

Kecskeméti szőlősgazdák a kecskeméti borközpont érdekében.

A földművelésügyi miniszter — mint ismeretes — három borközpont létesítését tervezi, hogy a bajba jutott magyar bortermelőknél segítsen. Az egyiket a Dunántulon állítják fel, egyet a gyöngyösi szőlővidék kap meg, a harmadik borközpont elhelyezése azonban még nincsen biztosítva. A harmadik borközpontért kemény küzdelem folyik a Duna-Tisza közének bortermelői érdekeltsége és a nyírségi szőlősgazdák között. Mind a két területen körülbelül 120.000 katasztrális hold szőlőkultúra van. Most mind a két terület magának akarja megszerezni a harmadik borközpontot, amely a termelőket át tudja segíteni azokon a nehézségeken, amely borexportunk megszűnése folytán végső veszedelemmel fenyegeti a bortermelést. A Duna-Tisza közti szőlősgazdák, akik egységesen az első kecskeméti pincészeteket körül tömörültek, a harmadik borközpont felállítását Kecskemét számára követelik. Ebben a kérdésben legutóbb nagygyűlést tartottak és elhatározták, hogy felkeresik a kecskeméti képviselők vezetésével Bethlen István gróf miniszterelnököt és Mayer János földművelésügyi minisztert. Memorandumot készítettek, amelyet ezer kecskeméti kigazdálalt alá s a memorandumot küldöttség vitte el Balázsy földművelésügyi miniszteri tanácsoshoz, hogy rámutassanak azokra a szempontokra, amelyek a harmadik borközpontnak Kecskeméten való felállítását mellett szólnak.

A müncheni vásárcsarnok igazgatója Kecskeméten.

A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara a Kecskeméten tartózkodó Scheuhle Hugónak, a müncheni vásárcsarnok igazgatójának, valamint a kecskeméti gyümölcskereskedőknek bevonásával a kecskeméti gyümölcsexportra nagy fontossággal bíró értekezletet tartott. Az értekezleten Scheuhle különösen három szempont figyelembevételét hangsúlyozta a gyümölcstermelőknek. Elsősorban az áru minőségére vonatkozólag feltétlen követelményként állította fel, hogy Magyarországnak végre rá kell térni a tipustermelésre és az áru osztályozására. Másik

követelmény, hogy az áru megfelelő csomagolásban kerüljön a piacra. A harmadik követelmény, hogy az osztályozott és jól csomagolt áru a lehető leggyorsabb úton, a megfelelő utirány követelésével és minden feltartóztatás nélkül érkezze meg az értékesítés helyére.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

tenyészállat-, termény-, gépkiallítás és vásár rendezőbizottsága ülést tartott a jövő évi országos tenyészállatkiállítás előkészítésével kapcsolatban. A bizottság a jövő évi kiállítás időpontját 1929. márc. 21-től 25-ig terjedő időben állapította meg. Egyben elhatározták, hogy tekintettel az intézménynek egyre bővülő kereteire, melyek előreláthatólag a jövő évben a mezőgazdaságnak már egész területét fel fogják ölelni, a kiállítást és a vásárt országos mezőgazdasági kiállítás névvel fogják megtartani. Konkoly-Thege Sándor főtitkár előterjesztése alapján ezután részletesen megvitatták a kiállítás kívánatos kereteit és a siker érdekében szükséges alapvető intézkedéseket. Örömmel vette a rendezőbizottság tudomásul, hogy a telepen a lóistálló építése folyamatban van és így emberi számítás szerint a jövő év tavaszán tenyészlovak kiállítása is kiegészítheti az eddigi kereteket. Már a múltban s szerepelt kiállítási csoportokon kívül a rendezőség fel óhajtja karolni a háziipar, az élelmiszerek, az erdészet és fásítás, a mezőgazdasági ipar és értékesítés kiállítását és sulyt helyez arra is, hogy a mezőgazdasági kamarák és állattenyésztési egyesületek külön, önálló csoportban is bemutassák munkásságukat.

Geöcze Sarolta meghalt. A hazáért dolgozó magyar asszonytábornak sulyos gyásza van. Meghalt szendrői Geöcze Sarolta állami tanítónőképezdei főigazgató. Geöcze Saroltát hatvanöt éves korában ragadta el a halál s elmulta nagy veszteséget jelent a nemzeti mozgalomra, mert a nagyműveltségű és izzó magyar lelkű asszony irásban, szóval és tettei fáradhatatlan munkásságot fejtett ki a feltámadt magyarság lelki erőinek megszilárdítása érdekében. Geöcze Saroltát nagy részvét mellett temették el a budapesti farkasréti temetőben.

Az új Zeppelin diadalutja. Friedrichshafenben új, hatalmas Zeppelin-féle léghajót építettek, amely most tette meg negyedik próbautját. A léghajóóriás München felett Salzburgig repült, majd visszatért. A hajóról rádióeladásokat közvetítettek. A „Graf Zeppelin“ százhusz óra hosszat tud a levegőben maradni, úgy hogy az északi sarkot is átrepülhetik vele. A hajó október első napjaiban indul Amerikába.

Ha van

Ha nincs

OSZTÁLY-SORSJEGYE

Jó érzés,

türelem

bizalom,

reménység

a biztos jutalma!

Szomorúság,

íjadalom,

türelmetlenség,

reménytelenség

állandó kísérelője!

Most ismét itt az alkalom, hogy 5, 10, 20 pengőért segítsen magán és vegyen egy sorsjegyet. A szerencsét is keresni kell, sült galambok nem röpködnek a levegőben. Több mint 6 millió pengőt sorsolnak ki az új m. kir. osztálysorsjátékon és a sorsjegyek fele okvetlen nyer!

Főnyeremények: 300.000, 200.000, 100.000 P.

A huzások már okt. 20-án kezdődnek.

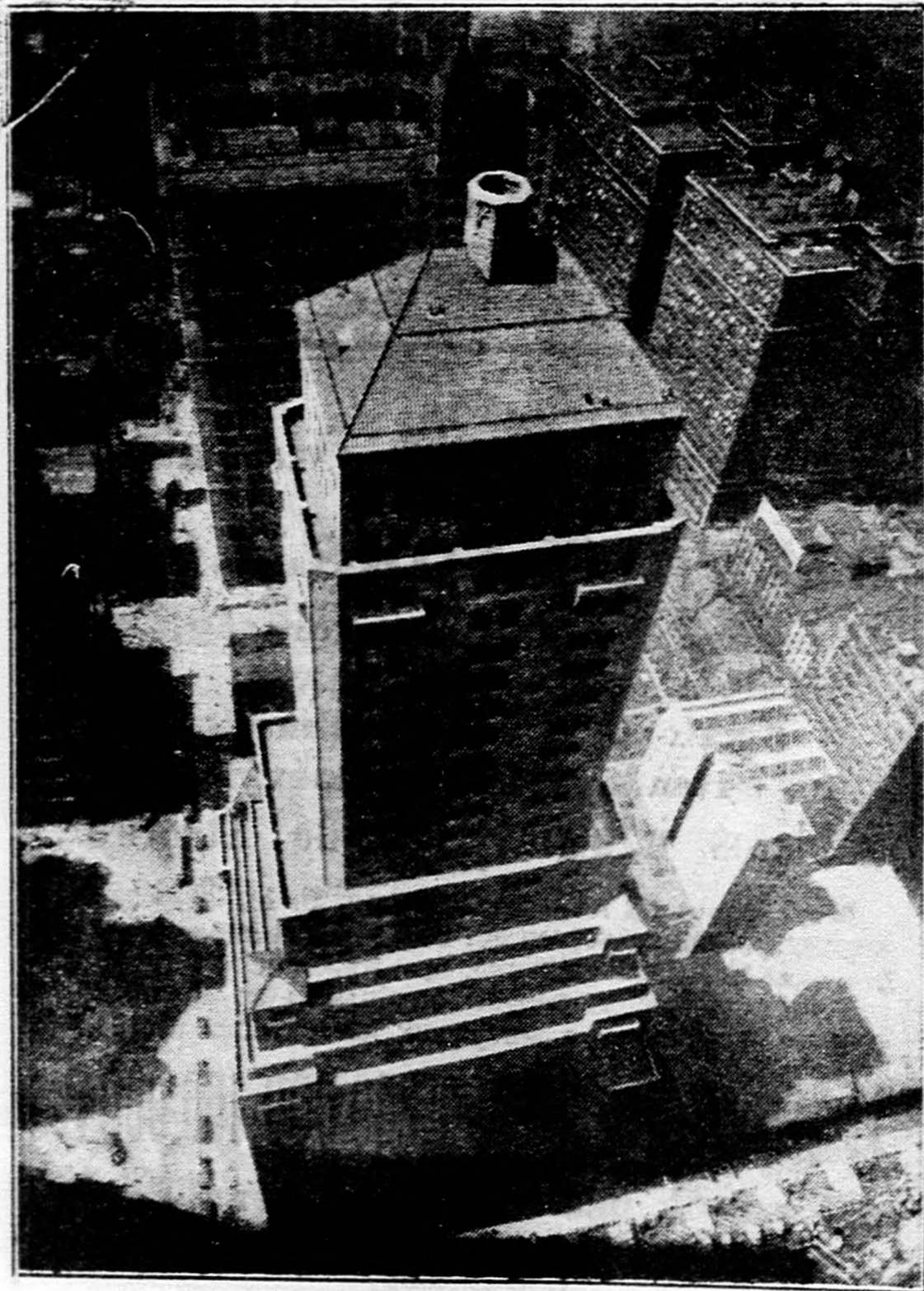
Rendeléseket az összes főárusítók pontosan teljesítenek.

Minden sorsjegynek egyenlő a nyerési esélye

Október 6.

Immár két emberöltő óta virrasztanak felettünk az aradi vértanúk szellemárnyai s ez alatt a két emberöltő alatt egyre ragyogóbb fényességgel lobog a magyarság kegyeletének szent lángja. A tizenhárom tábornok ma is vezére a magyar szíveknek s őre a szabadságnak, melynek halhatatlanságát éppen azzal bizonyították be, hogy meghaltak érte. De tíz esztendő óta rabföldben nyugosznak az aradi tizenhármak, ha ugyan pihenni tudnak ők, a szabadság vértanúi... Oláh bocskor tapodja a rögöt, amelyet az ő porló tetemük szentelt meg, de a lelkük, az örökké élő szabadság-lélek riogatva ébresztgeti a tüzet a magyarság szívében. Érezzük, hogy szellemkezek gyujtanak bennünk lángot s a vérünk kerget, hogy elmenjünk Aradért s a többi mártír-városért, ahol most idegen az ur. Tudjuk, hogy egy szent tavasznapon megindulunk s akkor nem lesz gát, mely megállithassa csodálatos marsunkat. Egy ezredéves múlt büszke dicsősége hajt előre, az aradi szellemárnyak vezetnek majd s vajjon a halandó élők megtorpanthatnak-e bennünket, akiket halhatatlan holtak vezetnek?...

Lőporgyár robbant fel Olaszországban és Belgiumban. A spanyolországi lőporraktárrobbanás után hasonló szerencsétlenség történt Olaszországban és Belgiumban is. A Piareusztól két kilométerre fekvő partitei erődtítmény lőporgyárában új robbanóanyaggal kísérleteztek. A vasárnóban levő robbanóanyag felrobbant. Szétdobta a kazánt és megölt tizennégy munkást. A katasztrófának számos sebesült áldozata is van. — Belgiumban Antwerpen közelében a Hoboken erődtítmény lőportorhya robbant fel. A szerencsétlenségnek itt is több halott áldozata van. A robbanás olyan erős volt, hogy Antwerpben a házak megremegtek.

Pillantás a felhőkarcolókra.

Képeink repülőgépről készült és egy newyorki városrészt mutat be.

Fényes sikerrel zárult a Faluszövetség magyaróvári kiállítása. A magyaróvári mezőgazdasági, ipari és kulturális kiállítás, mely csonka Mosonvármegye szellemi és anyagi kulturáját huszonnégy szakcsoportban mutatta be, fényes sikerrel végződött. A kiállítást rengetegen látogatták, nemcsak Mosonvármegyéből, hanem az egész országból, különösen gazda- és olvasókörök, melyek tanulmányút keretében keresték fel Magyarország legelső agrárvárosát. A kiállításba bekapcsolódott a magyaróvári Gazdasági Akadémia is, amely Bánvárh Sándor gazdasági főtanácsos, akadémiai igazgató irányítása és felügyelete mellett az Akadémia új épületében rendezte be a maga páratlanul álló gyűjteménytarát és kiállítását. Különösen feltűnést keltett a mezőgazdasági csoportban Frigyes főherceg magyaróvári uradalmának gyűjteményes kiállítása és a világhírű magyaróvári mezőgazdasági kísérletügyi intézmények csoportjai. A kiállítást nagyszámban keresték fel a csonka határon túli fekvő magyar vidékek lakosai is. A kiállítás sikerében nagy része volt a helyi rendezőségnek, amelyek élén Krolopp Alfréd nyug. akadémiai igazgató fáradhatatlanul buzgólkodott a kiállítás sikerének előmozdításán. Csatáry Elek nyug. alispán, Sattler János dr. polgármester és Ruff Andor szerkesztő vettek részt a szervezési munkálatokban. Nagyszabásu munkát végzett a kiállítással kapcsolatban a Faluszövetség is, amely vidéki kiállításainak rendezésével igen értékes kulturhivatást teljesít. A Faluszövetség részéről a magyaróvári kiállításban közreműködtek Nagy Sándor igazgató, Radnóti István titkár, Vranovits Imre és Wieser Béla tisztviselők.

A magyargyalázó Coty lapját kitiltották az országból. Néhány héttel ezelőtt a párisi „L' Ami du Peuple” című lapban magyargyalázó cikk jelent meg, melyet Coty, az ismert francia pipereszergyáros irt. A párisi magyar követség felszólította a lap szerkesztőségét, hogy cáfolja meg a hazug rágalmakat, de Coty kijelentette, hogy a Magyarországról tett megállapításait mindenben fenntartja. Erre a magyar illatszerkereskedők bojkott alá helyezték a Coty gyártmányu piperecikket és az üzletek ilyent nem szolgáltatnak ki. A kereskedelemügyi miniszter pedig Coty lapjától, a „L' Ami du Peuple”-től a postai szállítás jogát megvonta s ezzel lehetetlenné tette, hogy ez a gyalázkodó ujság bejöhessen az ország területére.

Kétszáz ember égett benn a madridi színházban. Borzalmas szerencsétlenség történt a spanyol fővárosban, Madridban. A város egyik színháza, a Novedades, zsufolva volt nézőkkel s előadás közben a színpadon tűz támadt. A fából készült színházban a tűzvész rohamosan terjedt tovább s néhány perccel később már a nézőtér egyes részei is lángokban álltak. A háromezer főnyi nézősereg riadtan próbált menekülni s a nagy tumultusban az emberek egymást taposták. Sokan kést rántottak, hogy fegyverrel törjenek maguknak utat a meneküléshez. A közönség nagyrészen sikerült elmenekülni az égő épületből, de számosan a tűzvész áldozatai lettek. Amikor a veszedelmet elfojtották, tűzoltók vizsgálták meg a romhalmazt, amely alatt százkilencven szénné égett holttestet találtak. A katasztrófánál több, mint háromszázan megsebesültek s közülük többen felismerhetetlenségig megégték. A katasztrófa száztíz halottját egyszerre temették el. A temetés idején Madrid mély gyászt öltött, az ablakokat és ajtókat fekete posztóval vonták be, az üzleteket kivétel nélkül bezárták és a halottaskocsik tömege után a gyász jeléül, egészen a temetőig haladtak a spanyol előkelőségek. A romok eltakarítása még mindig folyik és folyton újabb megszenesedett emberi testekre bukkanak a munkások. A halottak közül nyolcvannak a személyazonosságát sem sikerült megállapítani, annyira szénné égtek.

Leleplezték Tisza Kálmán berettyóújfalusi szobrát. Berettyóújfaluban az elmúlt vasárnap délelőtt leplezték le Tisza Kálmán, volt miniszterelnök szobrát. Az ünnepségen a kormány részéről Scitovszky Béla belügyminiszter jelent meg, a közéleti kiválóságok közül pedig ott volt: Beöthy László, Szász Károly titkos tanácsos, Horánszky Lajos, Horváth Elek és Lándor Tivadar, a Tisza István-Társaskör vezetőségéből, Horthy István lovassági tábornok, Fráter Jenő altábornagy, Balthazár Dezső református püspök, Morvay Zsigmond, Erdőy-Harrach Béla, Krüger Aladár, Dukai Takács Géza képviselők, Nadányi Emil főszerkesztő, Vay László báró felsőházi tag, a Tisza-család részéről Tisza Lajos gróf, Radvánszky Béla báró és Radvánszky Kálmán báró, valamint Rakovszky Istvánnéval Tisza Kálmán dédunokái, ifju Tisza István gróf és Tisza Jolán grófnő. Az emlékműnél a beszédet Miskolczi Pál dr. közjegyző mondotta. Az ünnepi beszéd után koszorukat helyeztek el a szobor talapzatán. Az ünnepség a Himnusz hangjai mellett ért véget.

Haragvó lélek.

Egy időre el a szelidséggel!
Cseréljük fel égi mennydörgéssel,
Sokáig voltunk szelid báránypok,
Legyünk most már mennydörgő villámok.

Most még mi csak türelmesek vagyunk,
Hanem egy nap vad lesz a haragunk.
Ha megdörren haragunk menyköve,
Megrettenik Európa földje.

Most még nem fél a vén Európa,
Majd felriad, hogyha üt az óra.
Nem fél most, mert széthúzó a magyar,
De jaj neki, ha az egyet akar!

Magyar hősök kifolyt piros vére
Bosszuért így kiált e bus népre:
Fel, nemzetem, erős bizalommal,
Le, örökre, bitor Trianonnal!

Ifj. MUZSI JÁNOS
(Lesenceistránd.)

A tizennyolcadik gyermek... Baranyamegyében, ahol eddig legjobban pusztított az egyke, nemesköttesi Gallowich Árpád, magyarszentiványi birtokosnak most született a tizennyolcadik gyermeke, akik közül tizenhárom fiú és öt leány volt. Az ujszülött leánynak Izabella királyi hercegasszony vállalta a keresztanyaságát. A hercegasszony gyönyörű, nagyértékű, a hercegi címerrel és monogrammal ellátott ezüstkelyhet küldött az ujszülött részére.

Antal Géza református püspök jubileuma. A dunántúli református egyházkerület püspöke, Antal Géza dr. most töltötte be lelkésszé szentelésének negyedik évziedét. Ezt az évfordulót országos ünneppé avatta a hivatalos, egyházi és közélet képviselője, amely a Pápán tartott jubiláris ünnepségen részt vesz. Az ünnepség a kollégium disztermében kezdődött az egyházkerület diszközgyűlésével, majd istentiszteleten vettek részt a megjelentek, azután pedig átvonultak az új püspöki székházba, ahol az egyházi, kulturális és más gyülekezetek, egyesületek és testületek nevében üdvözölték a jubiláló püspököt. Magyarország kormányzója is szerencsekívánatait fejezte ki táviratban Antal Géza püspök előtt. Ugyanígy Bethlen István gróf miniszterelnök is. Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter személyesen fejezte ki szerencsekívánatait a jubiláns előtt. Zsitvay Tibor a képviselőház, Wlassics Gyula báró a felsőház nevében küldtek üdvözlő táviratot. Az ünnepségen nagy éljenzés közben olvasták fel lord Rothermere üdvözlő táviratát. Délután a Kollégiumban, az ősz, nyolcvanöt éves Berzsenyi Jenőnek, a dunántúli evangélikus egyházkerület kiérdemesült felügyelőjének korelnöklete és Antal püspök elnöklété alatt megalakult a Pápai Főiskola Volt Növendékeinek Baráti Szövetsége.

Szives közlésül. A mindennapi szükségletek megszerzése ma nagy gondot okoz, küzködni kell mindenkinek, hogy megélhessen. Tőkét, vagyont gyűjteni majdnem lehetetlen, csak váratlan szerencse, vagy egy főnyeremény által lehet. Ezért vesz ma mindenki sorsjegyet nemcsak nálunk, hanem az egész világon. Alig van család, melynek ne volna legalább egy szerencseszáma, mellyel reméli, hogy egyszer csak reá is jut egy főnyeremény. A m. kir. osztálysorsjáték rendkívül kedvező nyerési esélyeket nyújt. 100.000, 200.000, 300.000 pengős főnyereményeket sorsolnak ki számos egyéb nyereményeken kívül. Föltétlenül megbízható is, mert a kormány ellenőrzése alatt áll. Óriási a kereslet az osztálysorsjegyek iránt, ezért ajánlatos, hogy még ma rendeljen bármelyik főárusítónál.

Magyarország védőasszonya címmel mest jelent meg Molnár Sándornak, a közismert székely katonaköltőnek új könyve, mely a Szűz Máriáról szóló hagyományoknak első ilyen irányú feldolgozása. A magyar hittel és izzó hazaszeretettel írt munka legszebb része a „Könyörgés Magyarország Védőasszonyához”, melynél meghatóbb Mária-imádságot alig ismerünk a magyar irodalomban. A könyvecske ára 1 pengő s megrendelhető a szerzőnél, Budapesten, a Ludovika Akadémián.

Asthmát, tüdőcsucshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium Röntgenintézet Budapest, Andrassy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

A Szövetkezeti Szemlének Pártos Szilárd dr. szerkesztésében megjelent gazdag tartalmu szeptemberi számában Schandl Károly az OKH alelnök-vezérigazgatója írta a vezércikket, a többi cikket, illetőleg nyilatkozatot pedig: Kosinszky Viktor, Marschall Ferenc dr., Kéler György dr., Borsody Sándor, Borbás Gáspár dr., Wanke Gusztáv, Sipos Sándor, Láng József, Tótfalusi Béla, Németh József, Molnár Jenő, Bibó Lajos, Soós Gyula, Bikich Lóránt, Zlinszky György dr. írták. A külföldi és hazai szövetkezeti élet minden időszerű eseményéről és kérdéséről beszámol. A magas színvonalu lap szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VII., Gizella-ut 47. szám alatt van.

Szökött katonát rejtegetett. Néhány évvel ezelőtt Németh Károlyné pesterzsébeti lakásán megjelent egy fiatalember és kibérelt egy szobát. Az új lakó elmondotta, hogy őt Kelemen Andrásnak hívják s hogy katonaszökevény. Némethné a közlékeny fiatalember előadása után azt a tanácsot adta, hogy jelentse be magát Kis Aladár néven. Így is történt, de Kelemennek mégsem sikerült továbbra is elrejtene magát, mert néhány nappal később elfogták. A katonaszökevény a főtárgyaláson részletesen elmondta bujkálási történetét s ennek alapján Némethné ellen is eljárást indítottak. A bíróság a szökevény katonai rejtegetése miatt egy hónapi fogházra ítélte az özvegyet s ezt a büntetést a tábla is helybenhagyta.

Holtá nyilvánítják az Itália eltűntjeit. A Krasszin orosz jégtörőhajó a Ferenc József-földről jövet Tomsóba érkezett. A sarki tél hirtelen beállta most már lehetetlenné teszi a kutatások folytatását. A jégképződés oly váratlanul jött, hogy az orosz expedíció parancsnoka, Szamoljovics professzor, haladéktalanul parancsot adott a visszatérésre, nehogy a hajó megakadjon a jégben, amely esetben a gőzös százötven főnyi legénységének a sarkvidéken kellett volna áttelelnie. A Krasszin visszatéréssel véglegesen befejezték az Itália léggömbjével elsodort hat ember után folytatott kutatásokat. Az Itália expedíciójának tehát újabb hat áldozata van, névszerint: Arduino, Lago, Ciocca, Caratti, Alessandri és Pontremoli. Teljesen kizártnak látszik, hogy a hat olasz még életben legyen s így az olasz hatóságok most valamennyiüket holtá fogják nyilvánítani.

Összeszurkálta a feleségét egy vak munkás. Véres családi dráma játszódott le a múlt vasárnap este Pesterzsébeten, az Árpád-utca 34. számú házban. Szalai Gyula, aki mindkét szemére vak, összeszólalkozott a feleségével. A perpatvarból verekedés támadt, a férfi kést rántott és úgy összeszurkálta a feleségét, hogy az asszony eszméletlenül terült el. A veszekedés zajára a szomszédok besiettek, lefogták a dühöngő embert, akit rendőrnek adtak át. Szalai Gyulánét súlyos, életveszélyes állapotban a pesterzsébeti mentők a Szent István-kórházba szállították.

K

K

MINDNYÁJAN CSAK

KAKAS-PASZTÁT

HASZNÁLUNK

MERT KIPRÓBÁLTUK ÉS

LEGJOBBNAK TALÁLTUK

GYÁRTJA MAGYARORSZÁG LEGRÉGIBB GYÁRA:

BENES TESTVÉREK

VEGYSZETI GYÁR RT.

GYŐR-BUDAPEST

K
K

Október 6.

Felétek száll lelkünk buzgó hő imája:
 Rettegett hősök és dicső vértanúk!
 Gyászba borult e nap' magyarok hazája;
 Mikor portestetek sötét sirba hullt.
 De lánglelketeknek biztató reménye,
 Világító fátyla gyászunk éjjelébe.

Azt hitte a zsarnok, ha veletek végez,
 Soha itt föl nem kél a szabadság napja.
 De lelkünk felkiált az ég Istenéhez:
 „Esküszünk, nem leszünk soha senki rabja!“
 ... Bár most megvert az ég ezerféle bajjal,
 Már nem messze tőlünk az új magyar hajnal.

... Dicső tizenhárom, minél messzebb vet el
 Minket egymástól az elmuló idő-szárny,
 Hálátlan feledés soha nem temet el;
 De mindig nagyobb lesz, mint napnyugtán az árny:
 A ti dicsőségetek, melynek nem lesz vége,
 S bizva nézünk egy új ezredév elébe!

BARÁTH JÁNOS (Belvárd).

Százketéves és még sohasem volt beteg. Nagyatádi Szabó István községének, Nagyatádnak most egy százketéves asszony a híressége. A valóban tisztes kort ért anyóka, özvegy Müller Ferencné, sohasem volt beteg s fűrgeségben akárhány feleannyi- idős emberrel felveszi a versenyt. Frissen jár- kel, kitünő ét- vágya van, mindig jókedvű s szívesen mulat a fiatalok mókázá- sain. Az orvosok szerint *olyan egészséges szíve és tüdeje van, hogy még hosszú ideig élélhet.* A százketéves asszonynak két férje volt. Három fia van életben, ő maga a legfiatalabb fiánál, a hatvannégyéves Müller Ignác, nagyatádi bádogosmesternél lakik s valósággal napsugara a háznak. *Ötven unokája, dédunokája és ükunokája* gyakran felkeresik és elhalmozzák a szeretet minden jelével.

A hálás betörő. A múlt héten a budapesti főkapitányságon özvegy Éliás Józsefné magánzónó bejelentette, hogy mialatt leányával vidéken járt, valaki behatolt Szász Károly-utca 4. szám alatt levő lakásába, ott aludt, használta a fürdőszobát, el- vitte a szekrénykulcsokat, de egyébként semmi mást nem vitt magával el. A rendőrség a napokban elfogta Vajda István ro- vottmultu betörőt, aki elmondotta, hogy az elmúlt napokban a Szász Károly-utca 4. számú háznak egyik lakásában lakott uri módon, pihent és jól érezte magát a nyolc napon át, mint hivat- lan vendég, de mivel nem akart hálátlan lenni, nem vitt el a lakásból semmit.

Halálra verte iszákos feleségét egy postaaltiszt. A buda- pesti Tárogató-ut 68. számú villa házfelügyelője, Kránitz Jó- zsef nyugalmazott postaaltiszt, évek óta az épület alagsorá- ban lakott feleségével, Muntean Máriával együtt. A ház- társak között régi ellentétek voltak, amelyek mindjobban elmérgesedtek, úgy, hogy mindennapos volt közöttük a ve- szekedés, amelyre legtöbbször az adott okot, hogy Kránitzné megrögzött alkoholista volt, aki minden pénzt italra költött s az utóbbi időben már annyira rabja lett az ivásnak, hogy már csak a rumot és a pálinkát tudta inni. Hétfőn délelőtt ismét hangos perpatvar támadt a házastársak között. A kis házmesteri lakásból jajgatás, sirás és dühös ordítózás hallatszott ki. Délután öt óra tájban egy látogató asszony benyitott Kránitzék lakásába és megdöbbenve látta, hogy Krá- nitzné a vaságyon elnyulva nyöszörög, a ruhája rongyokban lóg le róla és az egész testét kék és vörös foltok borítják. A mentő- ket hívták, akik azonban nem tudtak segíteni, az asszony meg- halt. A detektívek egy vendéglőben elfogták a postaaltisztet, aki beismerte, hogy gummicsővel verte agyon az asszonyt.

Új magyar találmány. „SA-KI“ néven egy olyan takarék- tűzhely- és rezsókarika került a napokban piacra, amely az elő- jelek szerint a régi öntött-vaskarikákat rövidesen teljesen ki- szorítja a forgalomból. Akik már használják a „SA-KI“-karikát, a legtöbbször meg vannak vele elégedve, mert számtalan előnye van a régi öntött-vaskarikák felett. A „SA-KI“-karika nem törik, nem pattan el, a lyukról sohasem kell levenni és visszatenni, mert a tűzhely lángját a karikákkal lehet szabá- lyozni. Az edényt megóvjaa a bekormosodástól és a zománcának a lepattogásától. De a legfőbb előnye az, hogy gazdaságos. — tüzelőanyagban tetemes megtakarítást eredményez. Az az álta- lános vélemény, hogy aki egyszer kipróbálta, soha már karikát nem kíván használni.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 szeptember hó 30-án lejárt, hogy a már megkül- dött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni szivesked- jenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre . . . . . 8 pengő
 Félévre . . . . . 4 pengő
 Negyedévre . . . . . 2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
 (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Ötven fokos a szolnoki hév víz. Szolnokon nagyszabású kut- furást végeztek a gyógyfürdő közelében. A város vezetősége azt remélte, hogy a mélyfúrás eredményeként hőforrásra fognak bukkanni, ami azonban sokáig váratott magára. A furószerke- zet már hatszáz méternél is mélyebben járt, de meleg vízreget még mindig nem találtak. A napokban már elérte a furás mély- sége a nyolcszázhetvenkét métert. Ma hajnalban azután meg- történt a várva-várt eredmény: *negyvennyolc fokos hév vízre ta- láltak, amely vastag sugárban tört elő a föld mélyéből.*

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszer- smind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtökéletesebb gyógyszere; továbbá a „Gamma“ hajszappan teljesen felesle- gessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fej- bőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kap- ható minden gyógyszertárban és drogériában. Gyártja: Friedler Laboratorium, Budapest, Murányi-utca 46.

Megölt a pálinka egy gazdát. Kis Lajos pölöskefői hatvan- öt éves gazda áldozata lett a virtuskodásának. Kis Lajos több- ször megtette, hogy *fogadásból felhajtott egy liter pálinkát.* A minap a szőlőjében már alaposan beborozott, de amikor haza- felé tartott, *egy korcsmában még megivott egy liter pálinkát.* Alig, hogy levette az üveget a szájáról, *összeesett és meghalt.* Megölte az alkohol.

Koporsókat mosott ki a hercegovinai temetőkből az árvíz. Hercegovinában legutóbb borzalmas felhőszakadás pusztított, amely egyes vidékeken nagy áradásokat idézett elő. *Trebinje* környékén a felvak teljesen víz alá kerültek s magában a város- ban és az utcákon *két méter magas vizár hömpölygött,* mely egész sereg házat elsodort és tömérdek embert hajléktalanná tett. Az ár igen nagy károkat okozott a földeken, mert szét- rombolta a nagy gonddal összehordott termőföldet védő kőkeri- téseket. A hegyekből lezuduló víztömeg elmosta a vékony föld- réteget, amelyek helyén nem maradt más, csak a kopár szikla. Birka- és kecskenyájákat sodort el az árvíz, tönkretette a gyü- mölestermést és elmosta a learatott kevés gabonát. Az árvíz a falvak temetőit is feldulta s a koporsókat kimosta a földből.

Agyon akarták verni a „kisértet“. A zenplénmegyei Kis- kinizsi községben egy csőszkunyhóban lakott Kovács Mihály. A napokban többen kimentek a csőszkunyhóba, ahol megtalálták Kovács Károlyt — egy kötélre akasztva. A „szerencsét hozó“ kötelet elvitték, a „halottat“ pedig ott hagyták egy pokróccal letakarva. Estefelé, amikor már sötétedett, az egyik falubeli asz- szony kitekintett az ablakon, amely előtt megpillantotta — Ko- vács Károlyt. Az asszony ijedtében elájult. A házbéliek fellár- mázták a falut, hogy Kovács szelleme kísért és a szellemet agyon kell verni. A „kisértet“ látta, hogy jönnek feléje doron- gokkal, kapával, kaszával, el kezdett hát futni, hogy mentse az életét. A kiskinizsiek meg utána. El is érték a halottnak vélt kunyhólakót, aki térdre vetette magát üldözői előtt s elmagya- rázta, hogy *ő nem szellem, mindössze annyi történt, hogy a kötél szorításától elájult, de nem halt meg.*

Elaludt az őrhelyen, hatheti fogházra ítélték. Csákváry Károly honvéd, mint őrs teljesített szolgálatot a Conti-utcai fog- házban, ahol az őrségen elaludt. A honvéd ellen kötelelesség- sértés miatt vádat emelt a honvédlügyész. A tárgyaláson Csákvá- ry Károly azzal védekezett, hogy *spanyol betegsége óta sok- szor álmokór lepi meg és képtelen ébren maradni.* A honvéd- törvényszék, tekintettel az enyhítő körülményre, hat heti börtö- nre ítélte.

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol“ irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb, ruszní, csótányirtószerek is. Póstaszétküldési hely Ratinol Laborató- rium. Budapest VII., Murányi-utca 36.

TANÁCSADÓ

Kérdés: A pénzügyőrség 140 liter be nem vallott bort talált pincében és ezen bor fogyasztási adójának, 8 pengő 56 fillér összegnek kétszeresére, vagyis 17 pengő 13 fillérre megbüntette. Én a büntetést lefizettem és ennek dacára a törvényszéken jövedéki kihágás címén 68 pengő 52 fillér iránt pereltek. Kell-e ezen összeget megfizetnem? (B. V., Varászló.) — **Felelet:** Ha igazolja azt, hogy ezen ügyben már büntetve lett és a bíróságot lefizette, a jövedéki kihágási perben ezt védekezésül esetleg, mint büntethetőséget megszüntető okot érvényesítheti.

Kérdés: 1. Milyen szerrel lehet a sertésóliban elszaporodott bolhákat kiirtani? 2. Lehet-e fapermetezésre használni a fényképezők által elhasznált kénnátrium maradékot? (P. J., Jászkarajajenő.) — **Felelet:** 1. A bolhák pusztítása csak a régi homokalom kicserélése, erélyes tisztogatás, seprés, a deszkarészek bemeszelése útján lehetséges. Az irtószerek (Fly-tox) drágák és csak rövid ideig hatók lennének. 2. Nem lehet használni növényorvoslási célra.

Kérdés: Olvastam a „Vasárnap“ cikkét a szudáni-füről. Én is szeretnék szudáni füvet termelni, hol kaphatok hozzávaló vetőmagot? (T. P., Lovászi.) — **Felelet:** Valószínűleg a mosonszentmiklósi Wenckheim-uradalom árusít szudáni-fümagot. Irja meg, milyen mennyiséget óhajt. A trágyáért hálás, de nem okvetlenül szükséges a trágya, mert élelmes növény. Utána ne vessünk búzát, hanem olyan növényt, amely alá is-tállótrágyát lehet adni. A szudáni-fű ugyanis kiéli a talajt s így a következő növény trágyába kerüljön.

Kérdés: 1. Milyen erős rézgálicoldattal pácoljam a búzát. 2. Mi az értéke az 1913. évi 850 koronának? 3. Milyen válaszu Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter? 4. Van-e még kö-zölni való a beküldött rejtvényeim és tréfáim között? (2886. sz. előfizető, Jászapáti.) — **Felelet:** 1. Egy és fél százalékos rézgáliccal. Száz liter vízbe egy és fél kilogramm rézgálicot tegyen. 2. Körülbelül 982 pengő. 3. Római katolikus. 4. Erre a szerkesztői üzenetekben kaphat választ, ha nevét közli előbb velünk.

Kérdés: Elvált feleségem azt kívánja, hogy a tulajdonát képező közszerzeményt pénzben fizessem ki, én azonban a közszerzeményi ingóságokat természetben akarom kiadni. Kötelezhet-e engem a bíróság arra, hogy a közszerzeményt pénzben adjam ki? (N. I., Hajdunánás.) — **Felelet:** A közszerzemény megosztási módjára nézve alapelv, hogy az elsősorban természetben történik. Elvált felesége tehát pénzt csak akkor követelhet, ha a közszerzeményi ingóságokat természetben szétosztani nem lehet.

Kérdés: 1. Megszállott területen családi házunk volt, amelyet hárman örököltünk. Egyik nővérem a házat meghatalmazásom nélkül eladta és nekem a vételár egyharmadrészét elküldötte. A házrészem 2100 korona békebeli tartozásom volt telekkönyvileg bekebelezve és ezen tartozás fejében a vevő 3000 csekkoronát levont. Van-e jogom a fentemlített házeladás miatt kártérítési igényemmel fellépni? 2. Fiam 7800 korona összegű váltót irt alá 1919-ben. Köteles-e ezen váltótartozást valorizáltan visszafizetni, vagy nem? (H. S.-né, Vanyarc.) — **Felelet:** 1. Meghatalmazás nélkül ingatlan eladni nem lehet. Ha tehát ingatlanrészét az ön meghatalmazása nélkül adta volna el, úgy az ügylet érvénytelen. 2. Az 1928. évi XII. t.-c. 1. §-a alapján a váltón alapuló pénztartozás nem értékelhető át, de a

váltó alapjául szolgáló jogviszonyból eredő pénzkövetelés felértékelhető. A felértékelés mérve más, ha fia a váltót áru vétel-ára vagy készpénzkölcsön fejében adta. Az árutartozás felértékelhető, a kölcsönt csak abban az esetben valorizáltatják, ha az adós a fizetéssel vétkesen késedelmeskedik.

Kérdés: Apám 1918-ban másodszor megnősült és második feleségének 2000 korona hitbért ígért. Apám 1927-ben meghalt és özvegye a hitbér megfizetését követeli, jóllehet atyánkat ott-hagyta és tőle különváltan élt. Van-e az özvegyasszonynak hitbérkövetelési joga? (T. J.) — **Felelet:** Miután a feleség a fér-jét jogos ok nélkül elhagyta és ezáltal a házastársi kötelességeit szándékosan és súlyosan megsértette, hitbérkövetelési jog nem illeti meg.

Kérdés: Gyógynövény-e a statica? Hol lehet értékesíteni és érdemes-e a termesztésével foglalkozni? (Szőregi gazda.) — **Felelet:** A „Statice Gmellini“ nevű növényt koszorukötéshez vásárolja a „Horticultur“ szövetkezet Budapest, V., Dorottya-u. 8. Irjon a cégnek és tegyen ajánlatot a növény szállítására.

Kérdés: 1. Szereti-e a szarvasmarha a szudáni füvet és milyen tápereje van a fűnek? 2. Hol kapható szudáni fümag? 3. Meghuzza-e a földet a szudáni fű, vagy pedig hagy elegendő tápanyagot a következő vetemény számára? 4. Melyik csöves tengeriben van több táplálékanyag: a sárga lófogu tengeriben, vagy pedig a sárga gömbölyűszemű tengeriben? 5. A csákberényi szőlőtermelők is szeretnék részesülni a vértessaljai szőlősgazdák számára nyújtott kedvezményes szénkéneg-akcióban. Hová forduljanak? 6. Szőlőm jóminőségű és jókarban tartott, de tavaszunként kevés szőlőt ereszt, mit tegyek vele, hogy jótermő legyen? (H. P., Csákberény.) — **Felelet:** 1. A szarvasmarha szívesen eszi. Táphatása a zöld köleséhez, illetőleg köles-szénáéhoz hasonló. 2. Valószínűleg a mosonszentmiklósi Wenckheim-uradalom fog eladni, de árát még velünk nem közölték. 3. A földet erősen kiéli, mint a mohar. Utána trágyás kapást vagy takarmányt kell vetni, mert a buza alá nem lehet — megdülés veszélye nélkül — trágyát adni, trágya nélkül pedig utána egy növény se fog díszleni. 4. Mindkettőnek tápereje azonos, ha egyenlően vannak kiszáradva. 5. Forduljanak ezügyben a budapesti kerületi szőlészeti és borászati felügyelőséghez: Budapest, VII., Murányi-utca 61. 6. Bizonyára a metszést hibázta el vagy a talaj szegény, trágyaéhes.

Kérdés: 1. Milyen rádiókészülékkel lehet Zalasabaron a budapesti rádióállomás leadását hallgatni? 2. Hol lehet jó rádiókészüléket vásárolni? (T. B. S., Zalasabár.) — **Felelet:** 1. Erős detektorral, vagy pedig egylámpás készülékkel. 2. Mester-rádióházban, Budapest, IX., Mester-utca 9. szám. Hivatkozzék lapunkra.

Kérdés: Hogyan kell a bércséplés után járó forgalmi adót az 1928. évre leróni? (B. J., Terény.) — **Felelet:** A cséplőgépekből származó bevétel után az általános forgalmi adót a gépkereset után kell leróni. Az adóalap megállapításánál azonban gépnél alkalmazott munkások részére adott járandóságot nem kell figyelembe venni. A gépkereset megállapítása céljából mászakönyvet kell vezetni. Az adó kulcsa 2 százalék.

Kérdés: Kell-e a bérlőnek adót fizetnie a vagyonváltási föld után és mennyi a legmagasabb haszonbér egy esztendőre?

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt** 7½ százalékos típusban **készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

„TETRA” HYGIENIKUS PELENKA ÉS CSECSEMŐKELENGYE

Az egyetlen, újszülött felnevelésére
alkalmas fehérnemű.

**Kifünő felszívóképességű
Könnyen mosható
Gyorsan szárad
Nagyon tartós**

Valódi csak a fenti védjeggyel.

Kapható minden fehérneműüzletben.

(Olvásó, Sajtoskál.) — **Felelet:** A vagyonszállás 1928. évre egy katasztrális hold föld után, a legnagyobb haszonbér szerint, évenként 55 pengő, kedvezményesen (hadirokkantnál, hadiözvegynél, hadiárvánál, arany- vagy ezüstvitéségi érmeseknél) 33 pengő. — A földadó összege a pengőértékben számítandó kataszteri tiszta jövedelemnek 25 százaléka. Az adó összegét tehát úgy számítjuk ki, hogy a kataszteri tiszta jövedelem összegét megszorozzuk 1.16-al, ekkor megkapjuk a kataszteri tiszta jövedelmet pengőben és az így nyert összegnek vesszük a 25 százalékat és akkor megkapjuk a földadó összegét pengőértékben.

Kérdés: Hol lakik Magasházy László alezredes, a kormányzó ur szárnysegéde? (M. K., Ivánca.) — **Felelet:** Vitéz Magasházy László alezredes már nem szárnysegéde a kormányzó urnak. Lakása, Budapest, VIII., Főherceg Sándor-utca 27. sz. alatt van.

Kérdés: 1. Huszéves, kovácsszakmát tanult fiatalember vagyok, ha belépek a honvédséghez, letehetem-e a honvédségnél a sofförvizsgát? 2. Ha a folyamórséghez megyek, hat évi szolgálat után, milyen állásba helyeznek el? (Előfizető, Szeged.) —

Felelet: 1. Igen. 2. Ez attól függ, hogy időközben, milyen különképzést szerzett. Ha lesz üresedés az állami hivatalokban, ugyaltisztai minőségben való elhelyezését elősegítik.

Kérdés: 1. Mennyit ér az 1920. évi október hónapi 2000 korona takarékbetét? 2. Mi az értéke az 1923. év januárjában a postatakarékba tett 20.000 koronának? 3. Mostohaapám hagyatéki elszámolás végett az árvaszéki ülnök kiszállását kérte. Ki tartozik megfizetni az árvaszéki ülnök kiszállási költségét? (Hadiárva, Nógrád.) —

Felelet: 1—2. Tekintettel arra, hogy a törvény a takarékbetéteket kivonta az átértékelés alól, csak a betett összegnek átszámított pengő értékét veheti ki. Kettőezer korona tizenhat fillért, huszezer korona egy pengő hatvan fillért. 3. A kiszállási költségek a gyámi számadás terhére esnek. Vagyis az ön vagyonából térítendő meg. Kiszállásra — véleményünk szerint — most nem volt szükség, mert írásbelileg is el lehetett volna intézni az ügyet.

Kérdés: 1918. év november havában 1005 koronát adtam apámnak, hogy azt a gazdaságban felhasználja. Most ki akarja adni az akkor befektetett pénzt; milyen értékben kaphatom vissza az 1005 koronát? (B. F., Nagylóc.) — **Felelet:** Az 1005 korona mai értéke körülbelül 370 pengő, ehhez járul még természetesen a használati díj, azaz, a fenti összegnek a gyümölcsözés tartamára szóló kamata.

Kérdés: 1. Szalmát fuvaroztam haza az országuton. Egyik helyen, ahol az utat éppen hengerelték, az utkaparó esenyén rámtámadt, hogy miért szemetelem tele az utat szalmával. Az utkaparó szidalmára azt válaszoltam, hogy nem akarattal szemetelem s nem tudtam, hogy hengerelés alkalmával nem szabad az uton hajtani. Az utkaparó beperelt, kell-e büntetést fizetnem s van-e joga az utkaparónak ilyesmiért pörösködni? 2. Melyik lap létezik: a Budapesti Közlöny, vagy pedig Hivatalos Közlöny és hol jelenik meg? (Állandó olvasó, Dunaszekeső.) —

Felelet: 1. Ha a levélben foglaltak megfelelnek a tényeknek, úgy véleményünk szerint semmi bántódása sem lehet. Az utkaparó nem jogosult senkit sem megakadályozni a szabad közlekedésben, kivéve azt az esetet, amikor az utat hivatalosan elzárják. 2. A kormány hivatalos lapja, tehát, amelyben a ki nevezések, rendeletek, stb. jelennek meg: a Budapesti Közlöny. Kiadóhivatala Budapest, I., Nándor-tér 1. szám.

Kérdés: 1. Folyamór szeretnék lenni, de már 26 éves vagyok és családom is van. Felvesznek-e ezért? 2. Mennyi fizetést kap egy folyamór? 3. Ha felvesznek a folyamórséghez, akkor felmehet-e a családom is Budapestre lakni? (D. J., Jánoshal-

mos.) — **Felelet:** 1. A huszötötéven felülieket csak föltételesen veszik fel. Irataikat, korengedély megadása végett a belügyminisztériumba terjesztik fel. Méltánylást érdemlő esetben nős egyéneket is felvesznek. Legcélszerűbb, ha azonnal ir a folyamórség parancsnokságának; a levélben tüzetesen leírja körülményeit és kéri felvételét. A felvétel végett személyesen kell jelentkezni a folyamórparancsnokságon, Budapest, III., Lak-tanya-u. 33. 2. Próbaszolgálat folyamán a ruhán és ellátáson kívül 12 pengő 24 fillér havizsoldot, a próbaszolgálat után 34 pengő havizsoldot. A családtagok után személyenként 12 pengő 40 fillér családi pótlék jár. A havizsold összege a rangfokozattal együtt emelkedik és a tiszthelyettesnél eléri a 118 pengő 40 fillért. 3. Ha Budapesten szolgál és kap valahol lakást, úgy igen.

Kérdés: 1. A körjegyző ur köteleességünkké tette az elsősegélynyújtást ábrázoló falikép megvásárlását, jogos volt-e ezen intézkedése? 2. A táblát többen nem vásárolták meg, ezért a főszolgabíró ur fejenként hat pengőre büntetett, jogos volt-e a büntetés? 3. Hogyan kell fizetnünk a hitközségi adót? 4. Apám mellett 22 éven át dolgoztam mint kovács; szerződött inas, vagy segéd nem voltam, azonban a mesterséget tökéletesen tudom, kiválthatom-e az ipart s ha igen, hogyan? 5. Mennyit ér az 1920. évi február havi 500 korona? (H. M., Jágonak.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Igen. 3. A megállapodástól függ, egyes helyeken különböző. 4. Kiválthatja. Forduljon az elsőfoku iparhatósághoz. 5. Körülbelül 11 pengőt.

Kérdés: 1. Ki lehet folyamór és mi a havi fizetése? 2. Rendőr szeretnék lenni; ha felvesznek a folyamórséghez, lehet-e onnan később kérvényezni az áthelyezést? 3. Soffőri vizsgám van, postasoffőr szeretnék lenni, hová forduljak? 4. Van-e a m. kir. honvédségnek páncélvonat-osztaga? 5. Hol lehet jelentkezni villamoskalauzfelvétel végett? 6. Kapható-e könyvalakban a „Levegő királya“ című regény? (Előfizető, Somogy.) — **Felelet:** 1. A folyamórség felvételi feltételeit multheti számunkban részletesen ismertettük. A fizetésre vonatkozóan pedig olvassa el D. J., Jánoshalmá-nak írt feleletünket. 2. A szolgálat letelte után igen, de előbb nem. 3. Az illetékes postaigazgatósághoz, amelynek területén állást vállalni óhajt. 4. Nincsen. 5. A Beszkárt (villamosvasutársaság) igazgatóságánál, Budapest, VII., Akácfa-u. 17. A próbaidős kalauz napi 3.20 pengő fizetést kap. 6. Nem kapható.

Kérdés: 1. Házunk egyik szobáját hasznélvező lakja, ki tartozik a szoba után adót fizetni, mi vagy pedig a hasznélvező? 2. Mit lehet a hasznélvező ellen tenni, ha nem fizet? (M. J., Dencsháza.) — **Felelet:** 1. Mindennemű közterhet — egyéb megállapodás hiányában a hasznélvező tartozik fedezni. 2. Nemfizetés esetén a kir. járásbírósnál perlendő.

Kérdés: Apósom másodsor megnősült és második feleségével 1915-ben 42.000 négyszögöl földet kapott és ezt saját nevére telekkönyveztette. Az anyós most meghalt és egy leánya maradt. Ezé a leányé-e minden, vagy pedig az én feleségemnek is van-e követelése? (K. A., Gara.) — **Felelet:** A földet anyósának leánya öröklí, de miután a föld 1915-től kezdve hasznót hajtott és ezáltal a vagyon gyarapodott az ily módon keletkezett vagyon közszerzeményt képez, amelynek fele az Ön apósát illeti és ezen közszerzeményben az Ön felesége bir öröklési joggal.

Kérdés: 1. Mivel lehet a zsiros arcbrön levő pattanásokat eltüntetni? 2. Hogyan lehet a fej korpázását megszüntetni? (M. D., Berzence.) — **Felelet:** 1. A pattanások különféle okból keletkezhetnek s így az eltüntetésük módja is különböző. Lehet belső ok. Itt úgy segíthet, ha az emésztést elősegítendő keserűvizet iszik. Külsőleg is elmulaszthatja, ha tiszta alkohollal keni be. 2. Gyakori fejmosás által. Itt is használ az alkohol.

A »SA-KI«

takaréktűzhely-karika

nem törlik, nem pattan el. Ha ezt használja, sok tüzelőanyagot spórol meg és nagyban élvezi edényét is.

Ha egyszer kipróbálta, soha sem használ mást. Kérje minden szövetkezeti boltban és vasáru-üzletben.

Szabó és Kiss

Budapest, VI., Váci-ut 1. II. 17.

Mravkó József utóda

Gyurusz György

puskák és és fegyverkereskedés

Budapest, Károly-körút 22

(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. ELAD: elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes löllények, löszerek.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

A . i . l . h . r . a . k . p . r . ó . a

(Beküldte Dénes Kálmán Márokföldről.)

2. Szórejtvény.

Jókai had marhalevél (-1)

(Beküldte Giebitz Márton Pusztavámról.)

3. Szórejtvény.

Agár kopó

(Beküldte Feldmann Gyula Esztárról.)

4. Betü- és szórejtvény.

Az emberi test felső része $\frac{6}{7}$

(Beküldte Szalai Ferenc Tataházárról.)

5. Pontrejtvény.

H . l . l . l . e . n . n . s . r . o . s . g

(Beküldte Antal Gyula Csesztregről.)

6. Szórejtvény.

gyémánt szobor V E S

(Beküldte ifj. Fergelt József Dencsházáról.)

7. Pótlórejtvény.

— ma	— ad	— zik	— öld
— ó	— ár	— uk	— kar
— ér	— ga	— ir	
— tel	— ák	— dó	

(Beküldte B. Kiss Lajos Biharderecskéről.)

8. Talány.

Ingoványos terepen nyered: visszafelé olvasva férfinév.
Mi az?

(Beküldte Görbe Gergely Jászfényszaruból.)

9. Pótlórejtvény.

— rok	— lt	— omor	— incs
— ó	— ér	— ű	— kos
— ér	— él	— út	— ő
— tt	— ó	— r	
— ár	— g	— d	

(Beküldte Bagdi Sándor Gesztről.)

10. Szórejtvény.

n	n	n	n	
n	n	n	n	
n	n	n	n	S
n	n	n	n	

(Beküldte ifj. Csatári Mihály Rétszilaspusztáról.)

11. Szórejtvény.

A test legfőbb része rövid, vékony penge ő

(Beküldte Studinger Erzsébet Kárászpusztáról.)

12. Szórejtvény.

Sz ir t Itália

(Beküldte Saja Vilmos Földesről.)

14. Szórejtvény.

22 22
(á=e)

(Beküldte Győrey Ferenc Cserszegtombajból.)

13. Betürejtvény.

Ar k (á=a)
 $\frac{a}{a}$

(Beküldte Mónok Sándor Márokföldről.)

15. Szórejtvény.

TT i
 $\frac{TT}{o}$

(Beküldte Kunjl János Perekedről.)

16. Számrejtvény.

1, 15, 16, 31, 37, 22, 10, 22, 25	Egy régi bibliai város.
28, 18, 29, 23, 32, 12	Tejvizsgáláshoz is használják.
7, 3, 26, 36, 25	Sok emberből hiányzik.*
35, 24, 33, 34	Utazásnál elmaradhatatlan.
10, 2, 14, 8	Széppé varázsolja az éjszakát.
11, 26, 6, 13	Leánynév.
30, 17, 5, 29	Hajviselet.
21, 20, 19	Egy bizonyos irány.
7, 4, 9	Vannak egyének, kiknek kedély- állapotára befolyással van.
27	Magánhangzó.
1—47	Egy régi dal sorai.

(Beküldte ifj. Rajos József Szentetornyáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 44-ik számban közöljük.

A 38-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Légy hü mindhalálig.** 2. Pótlórejtvény: **Rothermere lord.** 3. Szórejtvény: **Haladunk a korral.** 4. Szórejtvény: **Háromemelet.** 5. Szórejtvény: **Sikeres.** 6. Szórejtvény: **Csonka-Magyarország.** 7. Szó- és betürejtvény: **Istentelen ember.** 8. Szórejtvény: **Nagyító lenese.** 9. Szórejtvény: **Mesterek mestere.** 10. Szórejtvény: **Kávéház.** 11. Betü- és szórejtvény: **Féltékeny.** 12. Betürejtvény: **Sok kéz hamar kész.** 13. Szórejtvény: **Fajvédőpárt.** 14. Szórejtvény: **Mire megvénülünk.** 15. Szórejtvény: **Köszén.** 16. Szórejtvény: **Kétségek közt.** 17. Szórejtvény: **Fenek.** 18. Szórejtvény: **Felragyog még a mi napunk.**

Helpesen megfejtették: Mohos Róza, Debrődi Mariska és Berkes Mariska, ifj. Horváth József, ifj. Bodri István, ifj. Oborni Dénes, Balogh József, Kozicz Illi, Laki János, Garzó István, Vörös Franciska, ifj. Fodor György, Végh Istvánné, Hajdu József, Tóth Benedek István, ifj. Borics László, Gyenese József, Berec István, Turopoli Arisztid, Buzás Sándor, ifj. Sautek Imre, Brücher József, Lukendics Ilonka, Som Mária, Vincze László, ifj. Ertler Gyula, ifj. Nagy István, Zillahy Juliska, Csordás László, Szücs Ferenc, Rádli István, ifj. Szabó Sándor, Mészáros Juliska, Farkas Károly, Bedő István, Osvald József, Drávacardonyi „Hangya“, Laki János, Gachal Annuska, Mezei József, Török Ferenc, id. Béres István, Nagy Juliska, Ley Béla, Peták Vilmos, ifj. Tóth János, Lipták Ferenc, Kirschner Jolán, Simon Viktor, Vörös Vince, Bognár János.

Jutalomkönyvet nyertek: Gyenese József (Edde), ifj. Ertler Gyula (Felsőszilvágy), Csordás László (Nagypall), Garzó István (Pécsvárad) és ifj. Nagy István (Szendrő).

A 39-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu kölcsönöket

35 éves százsázalékos kifizetés, 8-9 százalékos annuitásu (vagyis kamat és tőketörlesztés együtt), továbbá 35 éves 93 százalékos kifizetésű, 8-3 annuitásu **amortizációs dollárkölcsönöket**, konverzióval is, stornodij nélkül, folyósítat — költségelöleg nélkül — ingatlanokra

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmeler okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles kataszteri birtokiv és hiteles telek-könyvi kivonat. Ezenfelül tanácsot adnak mindenféle gazdasági vonatkozásu ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(20. folytatás.)

— Most fordulna vissza, Miss Osborne? Most, amikor néhány perc múlva elérnök a környék legmegragadóbb pontját, a „Galambkövet“, azt a páratlanul érdekes sziklaalakulatot, amely éppen olyan, mintha egy óriási galamb gunnyasztana a magasban . . . Persze, Miss Mond meguntta már ezt a vidéket és semmire sem kíváncsi, de ön . . . ön gondolja meg, hogy talán sohasem kerül el még egyszer ide . . . Nem mulaszthatja hát el, hogy meg ne nézze a Galambkövet.

Pamela belekarolt Maryba és magához vonta barátnőjét. Mary nehéz sóhajjal engedelmeskedett, de ekkor már titkon tépdésni kezdte ruháját, hogy jelet hagyjon hátra. Mert semmi kétsége nem volt már aziránt, hogy veszély fenyegeti őket, hogy Wilkinson csapdát készítette számukra. Mary azt is észrevette, hogy a gonoszarcu titkár időnként türelmetlenül néz körül, mintha nyugtalanul várna valakit. Ettől kezdve pillanatig sem vette le szemét Wilkinsonról. A szíve a torkában dolgozott az izgalomtól, mert tudta, hogy a legközelebbi pillanatok már feleletet adnak arra a kérdésre, hogy mi lehet sötétlelkű vezetőjük szándéka.

Nem is csalódott. Az egyik kanyarodóban, ahonnan több irányba ágazott el a járatlan ösvény, észrevette, hogy Wilkinson titkon jelet vált valakivel. Az egyik szikla mögött egy pillanatra mintha valamilyen árnyék rohant volna el. A fiatal leány remegve emelte tekintetét Wilkinsonra s amikor látta annak sátánian eltorzult arcát, amelyen valósággal tortült a diadalmasan vigyorgó gonoszság, felsikoltott és hevesen megragadta Pamela karját:

— Az égre! — kiáltotta rémülettel — forduljon vissza! Hiszen a vesztébe rohan . . . Törbe akarják csalni.

Ebben a pillanatban a titkár végleg eldobta álarcát. Durván vállon ragadta Mary Mondot és ellökte a milliomos leánya mellől. Az arcán rettentő düh és gyűlölet izzott.

— Leütlek, ha nem hallgatsz el! — ordította s az öklét fenyegetőleg emelte a leány fölé.

Pamela Osborne csak most kezdett ráeszmélni a valóra. Ilyen hangon még sohasem hallotta beszélni Wilkinsont, aki máskor mindig olyan simanyelvű volt. Rábámult a titkár s látta gonosz arckifejezését.

— Mr. Wilkinson — mondta szigoruan — ön megfélemedezett magáról . . . Viselkedése egy hölgygel szemben . . .

Nem tudta folytatni, a torkán akadt a szó. Mert a máskor oly hizelgő titkár most dühös tekintettel fordult vissza s szitkozódva rázta az öklét Osborne leánya felé.

— Meneküljön! — sikoltotta Mary s hősies önfeláldozással rávetette magát Wilkinsonra, hogy amíg az vele birkózik, addig Pamela elmenekülhessen. — Meneküljön! — kiáltotta még egyszer, körmével véres csikot szántva a leleplezett bandita arcán. De a következő pillanatban egy ökölcsapás a földre terítette.

Pamela eszelős rémülettel lapult a sziklafalhoz. Mozdulni sem tudott, a félelem földhöz szegezte lábait.

Csak rámeredt Wilkinsonra, aki kéjsóvár tekintettel mérte végig a fiatal leányt, azután hangosat füttyentett.

Pamela úgy látta, mintha megelevenedtek volna a sziklák. Itt is, ott is vad alakok emelkedtek fel, hallotta a rohanó léptek dobaját, érezte, hogy valaki durván vállon ragadja, azután az irtózat és a rémület mindent elhomályosított előtte. Sikoltani akart s nem jött ki hang a torkából . . . Még érezte, hogy megragadják s fölemelik — azután elvesztette az eszméletét.

XV. FEJEZET.

A hiénafejű táborában.

Arra ébredt fel, hogy valaki hűs vízzel locsolja a homlokát. Felnyitotta a szemét és Mary Mond arcát pillantotta meg.

Pamela szeretett volna felujjongani. Hála az égnek, csupán a képzelet üzött vele ilyen kinos játékot . . . A sziklák között oly nagy volt a hőség, az ártott meg neki, attól lett rosszul . . . Gonosz káprázat volt csupán, lázálom, amit valónak gondolt . . .

— Mary . . . kedves Mary . . . — suttogta bágyadt mosolygással s a kezét kinyújtotta a hű barátnő felé. — Ugy-e, nincs semmi baj?

E pillanatban gunyos, kegyetlen kacagást hallott. Félrefordította a fejét és ujjatámadt rémülettel pillantotta meg Wilkinsont, aki vigyorogva közeledett feléje.

— Nincs semmi baj, galambom — mondta nyersen — és ha okosan viseled magadat, akkor ezután sem lesz bajod.

Az irtózat visszaadta a kábultságából magához tért Pamela erejét. Felült és csodálatos fölénnyel mérve végig Wilkinsont, így szólt:

— Micsoda hangon beszél velem? Megtiltom, hogy . . .

— Ejnye, be' szigoru tudsz lenni, galambom — röhögött a bandita, aki most már egész meztelen gonoszágában mutatkozott — pedig jobban tennéd, ha mézebben szólnál hozzám . . . Mosolyogj rám . . . csókot is adhatnál . . .

Pamela elfehéredett az indulattól. A felháborodás valósággal megnyújtotta alakját s királynői göggel megsemmisítő pillantást vetett Wilkinsonra.

— No lám, — vigyorgott a bandita — milyen szép vagy, amikor haragszol!

Pamela ököllel szeretett volna az arcába vágni, de mozdulni sem tudott. De Mary megsebzett tigrisként ugrott előre és kicsiny kezét ökölbe szorítva, Wilkinson szeme közé sujtott.

— Gazember! — sziszegte.

A bandita felhördült s irtózatossal dühvel készült rávetni magát a bátor leányra. A szemében kegyetlenség izzott, az arca eltorzult, olyan volt, mint egy förtelmes szörnyeteg.

Ebben a pillanatban lövés hallatszott s utána elnyújtott kiáltás. Wilkinson megrezzen s durva szitkozódással magára hagyta a két leányt. Azok megdermedve bámultak utána.

(Folytatjuk.)

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak híg a leve.
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-, KÖT-
SZERLÁDÁK, SZÁRNYSZIVATTYÚK,
TÖMLŐK, CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Mészaki Unió R.-T.)

TRÉFÁK

Megadta neki.

Egy csavargó ráfog egy rossz pisztolyt egy urra és rá-rivall:

— Mennyit ér ez a pisztoly, uram?

Az ur rémülten válaszol:

— Hát megér száz pengőt.

— Azonnal fizesse ki!

Az ur kifizeti az összeget, megkapja a pisztolyt és ráfogja a csavargóra.

— Ide a pénzemet, vagy lövök!

— Lőne ám az ur, ha lenne benne töltény, — kacag a csavargó és sietve elillan.

(Beküldte ifj. Tóth János Kecskemétről).

Katonatemetésen.

Katonáéknál történt. Meghalt egy közlegény, eltemették annak rendje és módja szerint. A százados ur is megtisztelte az egyszerű közlegényt azzal, hogy sirjánál rövid beszédet mondott.

— Derék, jó katona volt az elhunyt, — mondotta a százados — feljebbvalóit tisztelte, sohasem volt kifogás ellene. Miért is vette el az Isten, miért nem inkább azt a disznót, ott a második sorban, aki nem tartotta érdemesnek a bajtársa temetésére a gombjait fényesre pucolni, be is fogom csukatni a csirkefogót! — és ezzel befejezte beszédét.

(Beküldte Papp János Ujfehértóról).

Végig az marad.

Asszony (nagybeteg férjéhez): Édes lelkem, nem volna jó, ha a végrendeletedet megírnád.

Férj: Ha már egész életemben úgy sem rendelkezhettem semmivel, most sem akarok mást tenni . . .

(Beküldte Mónok Sándor Márokföldről.)

Az új szakácsné.

A nagysága ráförmed az új szakácsnéra:

— Lizi, a maga ágyában egy férfi fekszik! Mit jelentsen ez?

— Én nem tudom, nagysága, talán a régi szakácsné felejtette ott!

(Beküldte Benke Tamás Csanádapalotáról).

Gyerekezés.

A kis Géza kérli édesapját:

— Papa, lehet az olyan kutyából, amelyik kolbászt lopott, még valaha rendőrkyta?

(Beküldte Peták Vilmos Kiskundorozsmáról).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. I., Fehértó. A másodikra sor kerül. — B. J., Pat. Válogatunk belőlük. — H. I., Orosháza. Közölni fogjuk. — Ifj. M. J., Lesence-istvánd. Nem jelent meg. Erre a versre később kap választ. — Ifj. N. I., Bakonyzentkirály. Közölni fogjuk. — T. A., Kalocsa. Válogatunk belőlük. — B. S., Ártánd. Több jó van köztük. — T. F., Kiskunfélegyháza. Jó. — Ifj. K. B. J., Botyka. Több közlésre alkalmast találunk bennük. — P. E., Ják. Versére később kap választ. Rejtvényeiből és tréfáiból közölni fogjuk. — Ifj. T. S., Tengőd. Kérését teljesítjük. A kérdéses könyv nem kapható. — Charles. A beküldött történetet — sajnálatunkra — nem közölhetjük. — W. M.-né, Kelecsénypuszta. Közölni fogjuk. — Ifj. O. D., Cserháthaláp. A tréfák beváltak, az „Ebed-előtt” rejtvény jó. — Ifj. B. I., Szekszárd. Tréfáiból és rejtvényeiből közölni fogjuk. — R. L., Hajdunásás. Ezek a versek igénytelenek s így nem közölhetjük. Pedig nagyon ügyesen s könnyen versel. Kíváncsiak vagyunk többi verseire, hisszük, hogy azok között egészen jót is találunk. — H. J., Orosháza. Versét közölni fogjuk. — N. J., Nagycsány. Versét a közlendők közé soroztuk. — K. I., Nagycsány. Ilyenfajta verssel bőven el vagyunk látva. Küldjön be mást. Látjuk, hogy ügyes verselő. — T. B. S., Csanádapáca. Versében sok költői szépség van, de kiforratlan. Kíváncsiak vagyunk egyéb költeményeire. — K. S., Nagycsád. Az „Őszi szellő” c. versét közölni fogjuk. — G. G., Budapest. Ezek a versek csak próbálgatások. Kapunk mi onnan jobbat is. — F. A., Dévaványa. Verseiből a „Fogytán van a hold az égen” címűt közölni fogjuk. — Nefelejts, Lentiszombathely. A „Nem járok az utcákba” c. versét érdemes lenne gondosabban átdolgozni. Egy-két helyen zökken. A második strófa jó, csak az első kellene megigazítani. — K. B., Sajóköz. Ezek a versei is kiforratlanok. Sok erőltetett gondolat van benne, ami nem állja meg a helyét. Ilyen pl.: a pacsirta sem szárnyal már a magas felhőkön! A pacsirta nem a felhőkön szárnyal, hanem legfeljebb a felhők között. Verseiben sok művészi szépség van, de emellett pongyolaság is. Azt hisszük, hogy tul-

ságosan könnyen ír, pedig a költői gondolatot formálgatni kell, hogy művészi köntösben jelenhessék meg. Több gondal dolgozzék. Ezt szívlelje meg, mert ön tehetséges verselő s kár lenne, ha megszokná a hanyag és felületes írást.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Október 7-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Alpár, Izsák, Jászdózsa (bizonytalan), Kiszombor, Tiszaföldvár. — Ló-, sertés- és kirakodóvásár: Kőtegyán. — Marha- és kirakodóvásár: Senyeháza. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Szeged.

Október 8-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Csögle, Dombrád, Fadd, Győr, Kerekegyháza, Kömlő, Mágócs, Mezőcsát, Nagybajom (sertés-vásár bizonytalan), Nagykörű, Rakaca, Sárkeresztur, Tarpa, Vác. — Állatvásár: Dévaványa. — Kirakodóvásár: Nagymaros.

Október 9-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Apostag, Báté (sertés-vásár bizonytalan), Gáva, Godisa, Gönc, Kéty, Mihályi, Nagyharsány, Tápióbicske, Tiszaroff. — Kirakodóvásár: Dévaványa.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 1-én.)

Gabonátözsde. Készárúpiac. Buza, tiszavidéki 77 kg-os 26.20—26.40, 78 kg-os 26.40—26.60, 79 kg-os 26.65—26.85, 80 kg-os 26.85—27.00, felsőtiszai 77 kg-os 26.15—26.35, 78 kg-os 26.35—26.55, 79 kg-os 26.60—26.80, 80 kg-os 26.80—26.90, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 26.05—26.25, 78 kg-os 26.25—26.50, 79 kg-os 26.50—26.70, 80 kg-os 26.70—26.80, pestvidéki 77 kg-os 26.10—26.30, 78 kg-os 26.30—26.55, 79 kg-os 26.55—26.75, 80 kg-os 26.75—26.85. — Rozs pestvidéki 24.60—24.70, más 24.60—24.70. — Árpa elsőrendű 26.75—27.00, közép 26.50—26.75, sör felvidéki 28.25—29.25, egyéb 27.00—28.00. — Köles 26.50—27.00. — Repce 45.50—46.90. — Zab elsőrendű 26.25—26.50, közép 25.75—26.00. — Tengeri tiszántúli —, egyéb 31.00—31.20. — Korpa 20.00—20.25. — Lucerna 155—165 pengő métermázsánként. — Határidőpiac: Buza októberre 26.02—26.04, márciusra 28.68—26.70, májusra 29.40—29.42. — Rozs októberre 25.38—25.40, márciusra 27.64—27.66. — Tengeri májusra 28.78—28.80 pengő métermázsánként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: Bab, fehér 65—68, bab, fűrj 67—72, baltacimmac 56—60, biborheremag 75—80, borsó őszi, 40—42, borsó, Viktória 42—50, bükköny, tavaszi 33—36, csillagfürtmag, új áru 24—26, fehérhere, új áru 172—200, kendermag 50—55, köles, fehér 36—40, köles, vörös 29—31, lenmag 44—48, lóbab 35—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 190—215, lucernamag arankatartalom és minőség szerint 165—175, mák, étkezési célokra 110—115, mustár 48—52, nyulszapukamag 160—175, szöszösbükkönymag 45—50 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—58, duplanullás finom tézstaliszt 43—48, nullás 43—48, kettes főzöliszt 42—44, négyes kenyérliszt 39—44, hatos 36—40, nullás rozsliszt 48—50 fillér kilogrammonként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 23.50, borsóhéj 26, borsókorpa 26, buzakonkoly 21.50, buzakorpa 20.75, buzatakarmányliszt 25, cirok állomáson 22, gabonamoslék szárítva 29, konkolydara 22, köleshéj darálva 14, lenmagpogácsa 32, napraforgópogácsa 30.50, repcepogácsa 27, répaszelet, szárított 19.50, rozskonkoly 21.50, rozskorpa 21, rozstakarmányliszt 24.50, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 33 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, ó 16—18, réti széna, másodrendű, ó 11—15.50, sarjuszéna 16, muharszéna 16—17.50, lucernaszéna 22—24, alomszalma, elsőrendű 5.50—6.50 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Őszi rózsaburgonya 11.50—12.50, nyári rózsaburgonya 15—15.25, fehér burgonya 8.50, Ella-burgonya 10—10.50 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjú: Belföldi szopós, elsőrendű 1.28—1.36, kivételesen 1.40, másodrendű 1.06—1.20 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmehák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.90—0.94, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 0.92—1, 1½—2 éves üszök 0.92—1, 1½—2 éves tinók 0.88—0.92, fiatal friss fejőstehen 1.28—1.36 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Juhvásár. Juh ára: 0.50—0.55 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 100—120, kivételesen 128—140, középminőségű 82—98, gyengébb 64—80, bika legjobb 94—104, középminőségű 84—92, gyengébb 60—80, tehén legjobb 92—104, középminőségű 72—80, gyengébb 48—70, bivaly 48, növendékmarha 60—100, kicsontozni való 28—50 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 142—166, közepes sertés 168—176, nehéz sertés 180—187 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A belföldi gyapjupiacon változás nem észlelhető, kisebb tételekben kerestek bárángyapjút, amelyért 2.20—2.30 pengőt fizettek kilogrammonként. Az egyéb minőségek tájékoztató árai: Uradalmi fésűgyapju 2.70, parasztyapju 2.40 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr (magyar) 1.70—1.80, marhabőr (tarka) 1.80—1.88, borjubőr (hosszu lábbal) 2.90—3, juhbőr 1.20 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsől, fehérpecsenye, gömbölyű felsől 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juhhús:** Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 140—220, pörköltnek való 140—220 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 300—400, friss comb, tarja, lapocka 260—330, friss oldalas 200—280, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—260, füstölt karaj, tarja, lapocka, oldalas 280—420, olvasztani való szalonna 240—270, sózott kenyérszalonna 260—300, füstölt 270—300, hárj 280—300, zsíros tepertő 260—320, helybeli sertésszár 276—300 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 350—500, csirke 140—350, ruca 250—950, lud 500—1800, pulyka 300—600, fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 240—280, csirke 280—430, hizott ruca 230—280, sovány 200—220, lud, hizott 230—300, sovány 200—220, sovány pulyka 220—240, ludmáj 500—1200, ludzsír és hárj 300—450, ludaprólék 150—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 14—15, főztojás 12—14 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 400—600, fácán darabja 400—600, fogoly darabja 120—200 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Ponty 220—340, kárász 140—200, compó 180—220, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 20—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 40—44, lefölözött 17—20, joghurt 100—136, tejszín 300—400, tejföl 180—240, centrifugált teavaj, tömbben 600—660, 10 dkg-os csomagolásban 640—760, főzvaj 500—560, szedett vidéki vaj 480—540, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 300—380, kevertturó 200—300, hazai ementáli sajt 520—580, hazai trappista 340—440 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 96—126, hántolt egész borsó 112—140, feles 80—120, fehér aprószemű bab 60—100, nagyszemű 68—100, színes 60—100, finom árpakása 88—100, durva 60—90, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével, csomója 5—25, petrezselyem zöldjével, csomója 4—25, zeller újdonság, zöldjével, darabja 4—16, kalarabé zöldjével, darabja 4—12, hazai karfiol, kilogrammja 60—180, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 60—125, fokhagyma csomója 45—80, cékla kilogrammja 20—36, savanyított káposzta 60—70, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 30—60, fejes-saláta darabja 8—20, tormá 80—200, rózsaburgonya 18—22, közönséges 12—18, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 300—500, A székfűgomba 350—400, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 12—16, savanyítani való ugorka 50—100, salátának való 20—40, kovászos 60—100, apró, hegyes zöldpaprika darabja 1—2, kilogrammja 20—50, tölteni való 2—4, kilogrammja 16—60, főző tök 16—30, gyalult 35—

50, paradicsom, érett 14—26, zöldbab 50—80, zöld vajbab 70—140, kifejtett zöldbab 140—200, hüvelyes zöldborsó 160—240 fillér kilogrammonként, zöld tengeri cső darabonként 6—16, vaska 30—50, tisztított paraj 35—60, gyökerez 30 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 50—100, közönséges kevert 20—80, nemes fajkörte 60—120, közönséges kevert 30—60, berzencei szilva 18—40, vörösszilva 10—20, szilvaiz 140—200, gyümölcsiz 140—320, ringló, nemes 60—80, közönséges 30—50, magvaváló őszibarack 12—300, nem magvaváló 30—240, befőznivaló őszibarack 30—160, görög fajdinnye 10—16, közönséges görögdinnye 8—12, sárga fajdinnye 24—36, közönséges sárgadinnye 12—20, csemegeszőlő 70—120, kevertfajú csemegeszőlő 40—80, közönséges szőlő 30—55, keményhéjú dió 80—160, dióbél 400—540, héjazott mogoró 320—400, héjazott mandula 560—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 560—680, félédes, gulyás 430—540, rózsapaprika 320—440, erős 230—300, kereskedelmi 180—200, kék mák 130—160, közönséges mák 100—120, pergetett méz 200—250, házi színezappan 140—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csöves, füzérenként 7—9, édesnemes paprika kilogrammonként 4.40—5, félédes paprika kilogrammonként 3.60—4, elsőrendű paprika kilogrammonként 0.40—0.70 pengő. — **Kalocsán:** Édesnemes paprika kilogrammonként 3.80—4, rózsapaprika kilogrammonként 2.20—2.50, másodrendű paprika kilogrammonként 1—1.60, harmadrendű paprika kilogrammonként 0.40—0.80, csöves füzérpaprika kilogrammonként 2.20 pengő.

Borpiac. 10—12 fokos, kistermelőktől származó ó-borokért, Malligand- és hektoliterfokoként 3.60—4.50, magasfoku urasági tételekért 4.50—5 pengőt fizettek a termelőállomáson. A must ára még mindig körülbelül 40 pengő hektoliterenként seprővel. Kistermelői eladás egyelőre még nem történt, de kilátás van arra, hogy 22—28 pengőért lehet majd vásárolni minőség és termelőhely szerint.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben egy a nagyban, mint a kisnybeni üzletben élénk a forgalom, az árak változatlanul, a legutóbbi jegyzés szerint zárultak. Gyümölcsipálinkafélékben a kereslet élénkebb és törköly 4.90—5.10, szilvórium új 5.40—5.60, seprőpálinka 4.50—4.80, borpárlat 5.80—6.20 pengőig kelt el 10.000 literfokoként a termelőállomáson és 2 százalékos forgalmi adó.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 1-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.75 (27.90); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10¹/₃ (1.10²/₃) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.95 (17.03); szerb dinár 10 (10.06); francia frank 22.30 (22.50); lengyel zloty 64.15 (64.45); osztrák schilling 80.55 (80.90) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüst egykoronás 8.40 (0.44); forint 1.12 (1.16); ötkoronás 2.30 (2.40) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó

„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökereken irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Szakorvosi

-rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 72. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

A „Baromfitömő készülék“ -kel

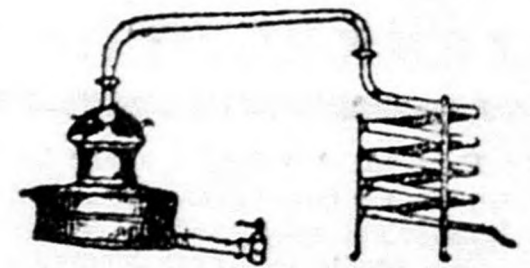

egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs főlfázás, derékfájás és kézkisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérjen árjegyzéket.

Cím

Kugler Sándor,
Makó.

MÁTHÉ ANDRÁS

vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.

Legmodernebb pálinkafőző készülékek raktára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól B. villamossal.

Kérjen árajánlatot.

PÁLINKAFŐZŐ-ÜSTÖKET,

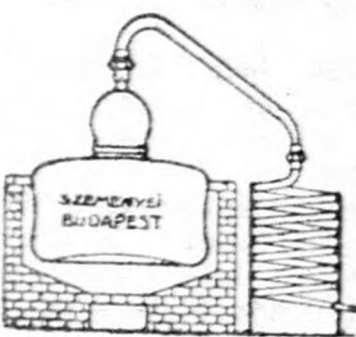
központi szeszifőződéket,
mosóüstöket

valamint tejjgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

SZEMENYEI LAJOS

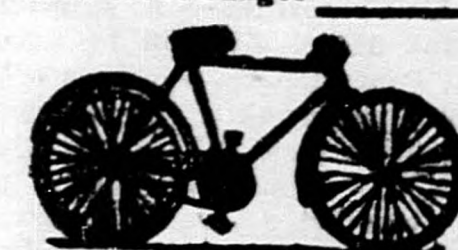
rézműves ónozó- és gépműhelye
Budapest, IX., Remete-u. 34.

Telefon: 458-55.

Gyűjtsünk előfizetőket a
VASÁRNAP számára!

A világot 33 év óta uráló eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat és Central Bobbin sülyeszűrés varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpár alkatrészeket, lámpa, nyereg, lánc, pedálokat nagyban gyári áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső gumi 2 10 P-től. LÁNG JAKAB és FIA kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körút 41. 1000 képes árjegyzék ingyen.